

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

9 ncu İnikat

29 Teşrinisani 1928 Perşembe

MÜNDERECAT

	Sayfa		Sayfa
1. — ZAPTI SABIK HULASASI	72	ve adli tesviye muahedenamesinin tasdiki hakkında (1/281) numaralı Kanun Layihası ve Hariciye Encümeni mazbatası.	74:75,87:89
2. — HAVALE EDİLEN EVRAK	72	4. — Türkiye ile İtalya arasında imza edilmiş olan iadei mücrimin muahedenamesinin tasdiki hakkında (1/284) numaralı Kanun Layihası ve Hariciye Encümeni mazbatası.	75,90:92
3. — RİYASET DİVANININ HEYETİ UMUMİYEYE MARUZATI	73	5. — Resmi telgrafların ücretsiz teatisi hakkında (1/144) numaralı Kanun Layihası ve Dahiliye ve Bütçe encümenleri mazbataları.	75,78:80
1. — Posta ve telgraf ve telefon memurları hakkındaki Kanun Layihasının iadesine dair Başvekâlet tezkeresi.	73	6. — Transit suretiyle hariçten Türkiye'ye ithali istenecek bağışsıkların kabulü muvakkat suretiyle memlekete ithali hakkında (1/262) numaralı Kanun Layihası ve Maliye Encümeni mazbatası.	76
4. — MÜZAKERE/EDİLEN MEVAD	73:74	7. — Erzincan Mebusu Saffet Bey ve yüz yirmi refikinin Türk Ocakları Merkez Heyeti Binasının noksanlarının ikmali için merkez heyetince 350 000 liraya kadar akdolunacak istikraza Maliye Vekilinin kefalet etmesi hakkında (2/70) numaralı Teklifi Kanunisi ve Bütçe Encümeni mazbatası.	76:77
1. — Türkiye - Afganistan muhadenet ve teşriki mesai muahedenamesi ile merbut protokolün ve aynı tarihli imza protokolünün tasdiki hakkında (1/269) numaralı Kanun Layihası ve Hariciye Encümeni mazbatası.	74,81:83		
2. — 22 Nisan 1928 tarihli Türkiye - İran muhadenet mukavelenamesini ikmalen 15 Haziran 1928 tarihinde akd ve imza edilmiş olan protokolün tasdiki hakkında (1/280) numaralı Kanun Layihası ve Hariciye Encümeni mazbatası.	74,84:86		
3. — Türkiye ile İtalya arasında Roma'da akd ve imza edilmiş olan bitarafılık, uzlaşma			

1. — ZAPTI SABIK HULÂSASI

8 NOL İNİKAT

26 . 11 . 1928 Pazartesi

Refet Beyin riyasetleriyle akdolunarak geçen inikatta tayini esami ile reye konan Kanunun kabul

edildiği tebliğ olunduktan sonra Ankara Otomatik Telefon Kanununun bazı maddelerinin tadili hakkındaki Kanun Layihasının birinci müzakeresi icra ve perşembe günü toplanılmak üzere inikada niha-yet verildi.

2. — HAVALE EDİLEN EVRAK

Layihalar

1. — Başvekâletin 1928 senesi bütçesine 460 000 lira tahsisatı munzamma verilmesi hakkında Kanun Layihası. (Bütçe Encümenine)

Teklifler

1. — Elâziz Mebusu Hüseyin Beyin, Elâziz Mebusu müteveffa Muhittin Beyin kerimesi Faika Hanıma hidematı vataniye tertibinden maaş tahsisi hakkında Teklifi Kanunisi. (Bütçe Encümenine)

2. — Erzurum Mebusu Tahsin Beyin, Memurin Kanununun 52 nci maddesine bir fıkra ilavesi hakkında Teklifi Kanunisi. (Memurin Encümenine)

Tezkereler

1. — İzmir Sanayi ve Mesai Müdürlüğü Müme-yizi Eşref Beyin mücadelei milliyedeki hidematına binaen İstiklal Madalyası ile taltifi hakkında Başvekâlet Tezkeresi. (Milli Müdafaa Encümenine)

2. — 810 numaralı Kanunun, Kanunu Medeni ile ilga edilmiş olup olmadığının tefsiri hakkında Başvekâlet tezkeresi. (Adliye Encümenine)

Takrirler

1. — Gaziantep Mebusu Ali Cenani Beyin, Kazanç Vergisi Kanununun 28 nci maddesinin tefsiri hakkında takriri. (Maliye ve Bütçe encümenlerine)

Mazbatalar

1. — Türkiye Cumhuriyeti ile Osmanlı dünyunu umumiyesi hamillerinin mümessilleri arasında akdedilen mukavelenamenin tasdiki hakkında (1/279) numaralı Kanun Layihası ve Bütçe Encümeni mazbatası. (Ruznameye)

2. — Cidali Milliye iştirak edip fevkalade yararlı görülenler hakkındaki 400 numaralı Kanun mucibince takdir ve terfi edilememekten dolayı ikame edilen idari davaların rüyeti Şûrayı Devletin dairei selahiyetine dahil olup olmadığını tayin ve tefsiri hakkında (3/159) numaralı Başvekâlet tezkeresi ve Milli Müdafaa Encümeni mazbatası. (Ruznameye)

3. — Çankırı Nüfus Müdürü Necati Beyin İstiklâl Madalyası ile taltifi hakkında (3/179) numaralı Başvekâlet tezkeresi ve Milli Müdafaa Encümeni mazbatası. (Ruznameye)

BİRİNCİ CELSE

Açılma Saati : 14,25

REİS : Kâzım Paşa

KÂTİPLER : Avni Bey (Yozgat), Süreyya Tevfik Bey (Tokat)

REİS — Celseyi açıyorum efendim.

3. — RİYASET DİVANININ HEYE Tİ UMUMİYEYE MARUZATI

1. — *Posta ve telgraf ve telefon memurları hakkındaki kanun lâiyhasının iadesine dair Başvekâlet tezkeresi.*

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

11 Mart 1928 tarih ve (6/1093) numaralı tezkerre ile takdim kılınmış olan posta ve telgraf ve telefon memurları hakkındaki kanun lâiyhasının istindadı, Dahiliye Vekâletinin 14 . 1/1 . 1928 tarihli ve 436

numaralı tezkeresi ile istenilmiştir. Mezkûr kanun lâiyhasının iadesine müsaade buyurulmasını rica ederim efendim.

Başvekil

İsmet

REİS — Efendim bu tezkerreyi ailehusul iade ediyoruz.

Müzakere edilecek mevada geçiyoruz.

4. — MÜZAKERE EDİLEN MEVAD

DOKTOR TEVFİK RÜŞTÜ BEY (HARİCIYE VEKİLİ) (İzmir) — Arkadaşlar, Büyük Reisimiz bu sene içtima devresini açarken irat ettikleri nutuklarında demişlerdir ki «Harici siyasetimizde dürüstlük, memleketimizin emniyetine ve inkişafının masuniyetine dikkat şiarı hareketimize kılavuz olmaktadır. Esaslı islahat ve inkişafat içinde bulunan bir memleketin hem kendi muhitlerinde sulh ve huzuru cidden arzu etmesinden daha kolay izah olunabilecek bir keyfiyet olamaz. Bu samimi arzudan mülhem olan harici siyasetimizde memleketin masuniyetini, emniyetini vatandaşların haklarını herhangi bir tecavüze karşı bizzat müdafaa edebilmek kudreti de bilhassa gözde tuttuğumuz noktadır. Kara ve deniz ve hava ordularımızı bu memlekette sulhu ve emniyeti masun bulunduracak bir kuvvette muhafazaya bunun için ehemmiyet veriyoruz. Cumhuriyet Hükümeti milletler arasında emniyet misakları akdi için bir gayret göstermektedir.»

İşte arkadaşlar; hariciyenizin bütün gayret ve samimiyetle takip ettiği yol ve gaye bu sözlerle en açık ve veciz bir görüş ve anlatışla beyan edilmiş oluyor.

Bugün tasdiki ricasıyla huzurunuzla getirilmiş olan üç muahede ve bir de iadei mücrimin mukavelesini Lozan Muahedesiyle sulhun takarrüründen

beri Hükümetimizin takip etmiş olduğu hattı hareketin neticesi ve Karadenizdeki büyük komşumuz Sovyet Rusya'nın kıymetli Hariciye Komiseri Dostum Müsyo Çiçerin'le Paris'te imzaladığım Türk - Sovyet dostluk, ademi tecavüz ve bitaraflik muahedesiyle başlayan ve artık garpta ve şarkta tevellüt ve teessüs etmiş olan siyasi sistemin, sulh faaliyetimizin sarih ifadesi. Bunlardan Türk ve Afgan Muahedesi yeni ve sağlam esaslarda iki dost ve kardeş hükümet ve milletin teşviki mesaisini tanzim etmektedir. Bundan evvel mevcut olan muahedename malumunuzdur. Onda da filvaki bu samimiyet vardı. Fakat tatbik kabiliyeti zayıftı. Sırf bu sebeple sağlamlığı ve samimiyeti nisbette ameli ahkâmı ihtiva eden bu muahede onun yerine kaim olmak üzere imza edilmişti.

Komşumuz ve dostumuz İran Hükümetiyle imza edilen protokollar esasen mevcut ve mer'i olan muahedeye zeylolarak yapılmıştır. Kardeş duygularıyla mütehasıs bulunan iki komşu arasında siyasi teşriki mesaiyi ve bunun iktisat sahasında da teşmilini istihdaf etmektedir.

Akdenizdeki büyük komşumuzla aramızda imza edilen muahedeye gelince bu vesika eski dünyanın üç kıtasını birbirine bağlayan bu büyük gölde ve bilhassa onun şark havzasında bir sulh ve muvazenet

amilidir. Cumhuriyet Hükümeti Türkiye ve İtalya arasındaki dostluk münasebatının karşılıklı iyi bir görüş ve anlayışla hakiki menfaatlerimize dayandığı kanaatindedir.

Bu muahede şümül ve ehemmiyeti itibarıyla yalnız iki Devlete ait menfaatlara münhasır kalmayacak ve beynelmîl mesalimete de faideli olacaktır.

Halk hükümeti faşist İtalya'nın ve onun güzide Reisi Hükümeti Sinyor Mussolini'nin müsmir ve kıymetli kabiliyet ve faaliyetini nasıl takdir ediyorsa hiç şüphe etmemki Faşist Hükümeti de yakın şarkın başlıca bir kuvvetini temsil eden yeni Türkiye'nin dostluğundaki kıymet ve samimiyeti aynı suretle bilmektedir.

Hülasa arkadaşlarım maruzatımı başladığım gibi yine Büyük Reisimizin bir sözüyle bağlayarak derim ki İtalya ile imzaladığımız bu muahede iki memleket arasında emniyet havasını takviye etmesi ve iki komşunun samimi niyetlerini göstermesi itibarıyla takdir ve tasvibinize lâyıktır.

REİS — Hariciye Vekili Beyin teklifi veçhile bu lâyhaların müstacelen müzakeresini kabul edenler ellerini kaldırsın.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Türkiye - Afganistan muhadenet ve teşriki mesai muahedenamesiyle merbutu protokolün ve aynı tarihli imza protokolünün tasdiki hakkında (1/269) numaralı Kanun Lâyihası ve Hariciye Encümeni mazbatası. (1)

REİS — Heyeti umumiyesi hakkında söz isteyen var mı? (hayır sesleri) Maddelerin müzakeresine geçilmesini kabul edenler el kaldırsın.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Türkiye - Afganistan muhadenet ve teşriki mesai muahedenamesinin tasdiki hakkında kanun

Birinci Madde — Afganistan ile Ankara'da 25 Mayıs 1928 tarihinde akd ve imza edilmiş olan muhadenet ve teşriki mesai muahedenamesi ile merbutu bulunan protokol ve keza 25 Mayıs 1928 tarihli imza protokolu tasdik edilmiştir.

REİS — Birinci maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler ellerini kaldırsın.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

İkinci Madde — İşbu Kanun tarihi neşrinden muteberdir.

REİS — İkinci maddeyi reyinize arz ediyorum.. Kabul edenler ellerini kaldırsın.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

(1) 25 numaralı matbua zaptın sonuna merbuttur.

Üçüncü Madde — İşbu Kanunu icraya Hariciye Vekili memurdur.

REİS — Üçüncü maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler ellerini kaldırsın.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Kanunun heyeti umumiyesi tayini esami ile reyinize arz edilecektir. Lütfen reylerinizi istimal buyurun.

2. — 22 Nisan 1928 tarihli Türkiye - İran muhadenet mukavelenamesini ikmalen 15 Haziran 1928 tarihinde akd ve imza edilmiş olan protokolün tasdiki hakkında (1/280) numaralı Kanun Lâyihası ve Hariciye Encümeni mazbatası. (1)

REİS — Heyeti umumiyesi hakkında söz isteyen var mı? (hayır sesleri) Maddelerin müzakeresine geçilmesini kabul edenler el kaldırsın.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

22 Nisan 1928 tarihli Türkiye - İran muhadenet mukavelenamesini ikmalen 15 Haziran 1928 tarihinde akd ve imza edilmiş olan protokolün tasdiki hakkında Kanun

Birinci Madde — 22 Nisan 1928 tarihli Türkiye - İran muhadenet muahedenamesini ikmalen Tahran'da 15 Haziran 1928 tarihinde akd ve imza edilen protokol ile keza 15 Haziran 1928 tarihli imza protokolu tasdik edilmiştir.

REİS — Birinci maddeyi kabul edenler ellerini kaldırsın.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

İkinci Madde — İşbu Kanun tarihli neşrinden itibaren meri olacaktır.

REİS — Kabul edenler ellerini kaldırsın.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Üçüncü Madde — İşbu Kanunun ahkâmını icraya Hariciye Vekili Memurdur.

REİS — Kabul edenler ellerini kaldırsın.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Efendim, Kanunun heyeti umumiyesi tayini esami ile reyinize arz edilecektir, lütfen reylerinizi istimal buyurunuz.

3. — Türkiye ile İtalya arasında Roma'da akd ve imza edilmiş olan bitaraflık, uzlaşma ve adli tesviye muahedenamesinin tasdiki hakkında (1/281) numaralı Kanun Lâyihası ve Hariciye Encümeni mazbatası. (2)

(1) 26 numaralı matbua zaptın sonuna merbuttur.

(2) 23 numaralı matbua zaptın sonuna merbuttur.

REİS — Efendim heyeti umumiyesi hakkında söz isteyen var mı? (hayır sesleri) Maddelerin müzakeresine geçilmesini kabul edenler ellerini kaldırsın.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Türkiye ile İtalya arasında Roma'da akd ve imza edilmiş olan bitaraflık uzlaşma ve adli tesviye Muahedenamesinin tasdikine dair Kanun

Birinci Madde — İtalya Hükümeti ile Roma'da 30 Mayıs 1928 tarihinde imza edilmiş olan bitaraflık, uzlaşma ve adli tesviye Muahedenamesi tasdik edilmiştir.

REİS — Birinci maddeyi kabul edenler ellerini kaldırsın.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

İkinci Madde — İşbu Kanun tarihi neşrinden muteberdir.

REİS — Kabul edenler ellerini kaldırsın.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Üçüncü Madde — İşbu Kanunun icrasına Hariciye Vekili memurdur.

REİS — Kabul edenler ellerini kaldırsın.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Kanunun heyeti umumiyesi tayini esamî ile reyinize arz edilecektir. Lütfen reylerinizi istimal buyurunuz.

4. — *Türkiye ile İtalya arasında imza edilmiş olan iadei mücrimin muahedenamesinin tasdiki hakkında (1/284) numaralı Kanun Lâyihası ve Hariciye Encümeni mazbataları. (1)*

REİS — Heyeti umumiyesi hakkında söz isteyen var mı? (hayır sesleri) Maddelerin müzakeresine geçilmesini kabul edenler el kaldırsın.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Türkiye ile İtalya arasında imza edilmiş olan iadei mücrimin Muahedenamesinin tasdiki hakkında
Kanun

Birinci Madde — İtalya Hükümeti ile Ankara'da 19 Haziran 1928 tarihinde imza edilmiş olan iadei mücrimin Muahedenamesi kabul ve tasdik edilmişti.

REİS — Birinci maddeyi kabul edenler ellerini kaldırsın.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

İkinci Madde — İşbu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

REİS — Kabul edenler ellerini kaldırsın.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

(1) 24 numaralı matbu zaptın sonuna merbutur.

Üçüncü Madde — Bu Kanunun icrasına Adliye, Dahiliye ve Hariciye vekilleri memurdur.

REİS — Kabul edenler ellerini kaldırsın.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Kanunun heyeti umumiyesi tayini esamî ile reyimize arz edilecektir. Lütfen reylerinizi istimal buyurunuz.

5. — *Resmi telgrafların ücretsiz teatisi hakkında (1/144) numaralı Kanun Lâyihası ve Dahiliye ve Bütçe encümenleri mazbataları. (1)*

REİS — Efendim; bu Kanunun ikinci müzakeresini yapacağız.

Telgraf Kanununun 33 ncü maddesinin tadiline dair
Kanun

Birinci Madde — 4 Şubat 1340 tarihli ve 406 numaralı Telgraf Kanununun otuz üçüncü maddesi aşağıdaki veçhile tadil edilmiştir:

Resmi telgraf muhabereleeri ücrete tabi değildir. Ancak gerek açık, gerek şifre resmi telgraf muhaberesine salâhiyettar makamlar ve memurlar mensup oldukları vekâletlerce tesbit ve buna ait tanzim edilecek cetvel ile bu cetvelde vaki olabilecek tadilat İcra Vekilleri Heyetince tasdik olunur. Telgraf muhaberatı mühim ve müstacel mevada münhasırdır ve telgrafnameler iktiran tabiratından tamamen âri' ve mümkün olduğu kadar kısa yazılır. Yukarıda zikredilen şeraite mugayir telgrafnameler ücreti telgrafnamedeki imza sahibinden amirinin emri ile tahsil olunur.

REİS — Tadilname yoktur. Maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler ellerini kaldırsın.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

İkinci Madde — Bu Kanun 1 Haziran 1928 tarihinden muteberdir.

REİS — Maddeyi kabul edenler ellerini kaldırsın.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Üçüncü Madde — Bu Kanunun ahkâmını icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Maddeyi kabul edenler ellerini kaldırsın.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Kanunun heyeti umumiyesi tayini esamî ile reyimize arz edilecektir. Lütfen reylerinizi istimal buyurunuz.

(1) Birinci müzakeresi 7 nci inikat zabıt ceridesindedir.

6. — *Transit suretiyle hâriçten Türkiye'ye istenilecek bağırsakların kabulü muvakkat suretiyle memlekete ithali hakkında (1/262) numaralı Kanun Lâ-yihası ve Maliye Encümeni mazbatası. (1)*

REİS — Bu Kanunun ikinci müzakeresini yapacağız.

Tathir ve tasnif edildikten sonra transit edilmek üzere hâriçten Türkiye'ye ithali istenilen bağırsakların kabulü muvakkat suretiyle memlekete ithaline dair

Kanun

Birinci Madde — Tathirat vesaire amelîyatı yapıldıktan sonra transit suretiyle ecnebi memleketlere sevk edilecek bağırsakların teminata rapten kabulü muvakkat usulüyle resmi alınmayarak ithal edilir ve tekrar ihraç olduğunda alınan teminat geri verilir.

REİS — Tadiiname yoktur. Maddeyi reye koyuyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

İkinci Madde — Bu Kanun ahkâmı daha evvel teminata rapten kabulü muvakkat muamelesi görmüş olan bağırsaklara da şamildir.

REİS — Maddeyi Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Üçüncü Madde — İşbu Kanun tarihi neşrinden muteberdir.

REİS — Maddeyi Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Dördüncü Madde — Bu Kanun ahkâmını icraya Maliye Vekili memurdur.

REİS — Maddeyi kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Kanunun heyeti umumîyesini kabul edenler.. Etmeyenler.. Kanunun heyeti ummîyesi kabul edilmiştir.

7. — *Erzincan Mebusu Saffet Bey ve yüz yirmi refikinin Türk Ocakları Merkez Heyeti binasının noksanlarının ikmali için merkez heyetince üçyüz elli bin liraya kadar akdolunacak istikraza Maliye Vekilinin kefalet etmesi hakkında (2/70) numaralı Teklifi Kanunisi ve Bütçe Encümeni mazbatası. (2)*

(1) Birinci müzakeresi 7 nci inikat zabıt ceridesindedir.

(2) Birinci müzakeresi 7 nci inikat zabıt ceridesindedir.

REİS — Bu Kanunun da ikinci müzakeresini yapacağız.

Türk Ocakları Merkez Heyetince Akdedilecek İstikraza Maliye Vekilinin Kefaleti Mezuniyetine Dair Kanun

Birinci Madde — Türk Ocakları Merkez Heyetince akdedilecek istikraza Maliye Vekilinin kefaleti mezuniyetine dair olan 1 Mayıs 1928 tarihli ve 1238 numaralı Kanunun birinci maddesinde muharrer (200 000 liraya kadar) ibaresi (550 000) liraya kadar suretinde tadil olunmuştur.

REİS — Tadiiname yoktur. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

İkinci Madde — Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

REİS — Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Üçüncü Madde — Bu Kanunun ahkâmını icraya Başvekil ve Maliye Vekili memurdur.

REİS — Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Bu Kanunun heyeti umumîyesini kabul edenler.. Etmeyenler.. Kanunun heyeti umumîyesi kabul edilmiştir.

Efendim, kanunlara rey vermeyenler lütfen versinler, ârâ istihsalı hîtam bulmuştur. Reylerin neticesini arz ediyorum :

Telgraf Kanununun 33 ncü maddesinin tadiline dair Kanuna (218) zat rey vermiştir. Muamele tamamdır. Kanun (218) rey ile kabul edilmiştir.

Türkiye - Afganistan muhadenet ve teşriki mesai muahedenamesinin tasdik hakkındaki Kanuna (214) zat rey vermiştir. Muamele tamamdır. Kanun (214) rey ile müttefikan kabul edilmiştir.

22 Nisan 1928 tarihli Türkiye - İran muhadenet mukavelenamesini ikmalen 15 Haziran 1928 tarihinde akid ve imza edilmiş olan protokolün tasdik hakkındaki Kanuna 217 zat rey vermiştir. Muamele tamamdır. Kanun 217 rey ile müttefikan kabul edilmiştir.

Türkiye ile İtalya arasında Romada akd ve imza edilmiş olan bitarafılık, uzlaşma ve adli tesviye muahedenamesinin tasdikı hakkındaki Kanuna 217 zat rey vermiştir. Muamele tamamıdır. Kanun 217 rey ile müttefikane kabul edilmiştir.

Türkiye ile İtalya arasında imza edilmiş olan iadei mücrimin muahedenamesinin tasdikı hakkındaki

Kanuna 219 zat rey vermiştir. Muamele tamamıdır. Kanun 219 rey ile müttefikane kabul edilmiştir.

Cumartesi günü saat on dörtte içtima etmek üzere celseyi tatil ediyorum.

Kapanma Saati; Saat : 15,25

Telgraf Kanununun 33 nci Maddesinin Tadili Hakkındaki Kanunun Neticei Ârâsı

(Kanun kabul edilmiştir)

Âza adedi	: 316
Reye iştirak edenler	: 218
Kabul edenler	: 218
Reddedenler	: —
Müstenkifler	: —
Reye iştirak etmeyenler	: 94
Mühaller	: 4

[Kabul Edenler]

ADANA
Hilmi B.
Kadri B.
Kemal B.

AFYONKARAHİSAR
Ali B.
Haydar B.
İzzet B.
İzzet Ulvi B.
Musa Kâzım B.

AKSARAY
Besim Atalay B.
Kâzım B.

AMASYA
Esat B.
İsmail Hakkı B.
Nafiz B.

ANKARA
Ali B.
İhsan B.
Rifat B.
Talât B.

ANTALYA
Ahmet Sâki B.
Dr. Cernal B.
Hasan Sıtkı B.
Rasih B.

ARTVİN
Mehmet Ali B.

AYDIN
Dr. Mazhar B.
Dr. Reşit Galip B.
Mithat B.

BALIKESİR
Ali Şuuri B.
Emin B.

Fahrettin B.
Hayrettin B.
Mehmet Cavit B.
Osman Niyazi B.
Sadık B.

BEYAZIT
Halis B.
İhsan B.
Şefik B.

BİLE/İK
Asaf B.
Rasim B.

BİTLİS
İlyas Sami B.
Muhitin B.
Muhittin Nami B.

BOLU
Cemil B.

BURDUR
Mustafa Şeref B.
Salih Vahit B.

BURSA
Ahmet Münir B.
Bakteriyolog Refik B.
Dr. Şefik Lütfi B.
Muhlis B.
Mustafa Fehmi B.
Refet B.
Senih B.

CEBELİBEREKET
Ali Rıza B.

ÇANAKKALE
Mehmet B.
Şükrü B.
Ziya Gevher B.

ÇANKIRI
Mustafa Abdülhalik B.
Rifat B.
Talât B.
Ziya B.

ÇORUM
İsmail Kemal B.
Ziya B.

DENİZLİ
Dr. Kâzım B.
Emin Arslan B.
Haydar Rüştü B.
Mazhar Müfit B.
Necip Âli B.

DIYARBEKİR
Kâzım Paşa
Rüştü B.

EDİRNE
Faik B.
Hasan Hayri B.
Şakir B.

ELÂZİZ
Hasan Tahsin B.
Hüseyin B.
Mustafa B.
Nakyettin B.

ERZURUM
Ahmet Fikri B.
Asım B.
Aziz B.
Nafi Atuf B.
Nafiz B.
Tahsin B.

ESKİŞEHİR
Dr. İsmail Besim Paşa
Emin B.

Sait B.
GAZİANTEP
Ahmet Remzi B.
Ali Cenani B.
Ferit B.
Reşit B.
Şahin B.

GİRESUN
Hacim Muhittin B.
Kâzım B.
Şevket B.
Tahir B.

GÜMÜŞHANE
Halil Nihat B.

İSPARTA
Hüseyin Hüsnu B.
İbrahim B.
Mükerrem B.

İÇEL
Emin B.
Hakkı B.

İSTANBUL
Akçoraoglu Yusuf B.
Dr. Nurettin Âli B.
Edip Servet B.
Fuat B.

İZMİR
Hamdi B.
Hüseyin B.
İhsan Paşa
Ziyaettin B.

İZMİR
Dr. Tevfik Rüştü B.
Enver B.
Hüseyin B.
Kâmil B.
Mahmut Esat B.

Münir B.
Osmanzade Hamdi B.
Saraçoğlu Şükrü B.

KARS

Ağaoğlu Ahmet B.
Baha Tali B.
Halit B.

KASTAMONU

Ali Rıza B.
Cemal B.
Hasan Fehmi B.
Mehmet Fuat B.
Refik B.

Velet Çelebi B.

KAYSERİ

Ahmet Hilmi B.
Dr. Burhanettin B.
Dr. Halit B.
Reşit B.
Şevket B.

KIRŞEHİR

Lütfi Müfit B.
Yahya Galip B.

KOCAELİ

İbrahim B.
İbrahim Süreyya B.
Kemalettin B.
Kılıçoğlu Hakkı B.
Ragıp B.
Salâhattin B.

KONYA

Ahmet Hamdi B.
Fuat B.
Kâzım Hüsnü B.

Musa Kâzım B.

Mustafa B.
Naim Hâzım B.
Refik B.

Tevfik Fikret B.

KÜTAHYA

Niyazi Asım B.

Nuri B.
Ragıp B.

MALATYA

Abdülmuttalip B.
Dr. Hilmi B.
Mahmut Nedim B.
Vasıf B.

MANİSA

Kâni B.
Kemal B.
Mustafa Fevzi B.
Yaşar B.

MARAŞ

Nurettin B.

MARDİN

Abdürrezak B.
Ali Rıza B.
İrfan Ferit B.
Nuri B.
Yakup Kadri B.

MERSİN

Ali Münif B.
Hakkı B.

MUĞLA

Ali Nazmî B.

Nuri B.

Şükrü Kaya B.
NIĞDE

Ata B.

Faik B.

Galip B.

ORDU

Hasan Fahri B.

İsmail B.

Recai B.

Şevket B.

RİZE

Âkif B.

Âtîf B.

Esat B.

Fuat B.

SAMSUN

Âdil B.

Ali Râna B.

Dr. Asım B.

Ethem B.

Nusret Sadullah B.

SİNOP

Yusuf Kemal B.

SİVAS

İbrahim Alâaddin B.

Rahmi B.

Rasim B.

Şemsettin B.

Ziyaettin B.

ŞARKI KARAHİSAR

İsmail B.

Mehmet Emin B.

Tevfik B.

TEKİRDAĞ

Celâl Nuri B.

Cemil B.

Faik B.

TOKAT

Hüseyin Hüsnü B.

Mustafa Vasfi B.

Süreyya Tevfik B.

Şevki B.

TRABZON

Abdullah B.

Ali Becil B.

Arif B.

Danış B.

Nebizade Hamdi B.

URFA

Dr. Rafet B.

Ferit Celâl B.

Mahmut B.

Refet B.

VAN

Hakkı B.

Münir B.

YOZGAT

Avni B.

Hamdi B.

Süleyman Sırrı B.

Tahsin B.

ZONGULDAK

Halil B.

Ragıp B.

Rifat B.

Mehmet Nafiz B.

[Reye İştirak Etmeyenler]

ADANA

Zamir B.
AFYONKARAHİSAR
Ruşen Eşref B.

AKSARAY

Neşet B.

ANKARA

Gazi Mustafa Kemal Paşa (Reisicumhur)
Halit Ferit B.
Sami B.
Şakir B.

ANTALYA

Süleyman Şevket B.

ARTVİN

Asım B.

AYDIN

Emin Fikri B.

Tahsin B.

BALIKESİR

İsmail Hakkı B. (M.)

Kâzım Paşa

Mehmet Âkif B. (M.)

BİLECİK

İbrahim B.

BOLU

Cevat Abbas B.

Dr. Emin Cemal B.

Falih Rıfki B.

Şükrü B.

BURSA

Asaf B. (M.)

Dr. Esat B.

CEBELİBEREKET

Avni Paşa (M.)

Naci Paşa (M.)

ÇANAKKALE

Samih Rıfat B.

ÇORUM

Dr. Mustafa B. (M.)

İsmet B.

Münir B.

DENİZLİ

Yusuf B.

DIYARBEKİR

İshak Refet B.

Zekâi B.

EDİRNE
Zeki Mesut B.
ERZİNCAN
Abdülhak B.
Aziz Samih B.
Mustafa B.
Saffet B.
ERZURUM
Necip Asım B.
ESKİŞEHİR
Ali Ulvi B.
GAZİANTEP
Kılıç Ali B.
GİRESUN
Hakkı Tarık B.
GÜMÜŞHANE
Cemal Hüsnü B. (M.)
Hasan Fehmi B.
Şevket B. (M.)
HÂKKÂRİ
İbrahim B. (M.)
İSPARTA
Rıza B.
İSTANBUL
Ahmet Rasim B.

Dr. Hakkı Şinasi Paşa
Dr. Refik B. (V.)
Hamdullah Suphi B.
Haydar B.
Süreyya Paşa
Tevfik Kâmil B.
İZMİR
Mahmut Celâl B.
Mustafa Necat B. (V.)
Mustafa Rahmi B. (V.)
KARS
Dr. Sadrettin B.
KAYSERİ
Hasan Ferit B.
KIRKLARELİ
Dr. Fuat B.
Mehmet Nahit B.
KİRŞEHİR
Hazım B.
Lütfi Müfit B.
Yahya Galip B.
KOCAELİ
Reşit Saffet B.
KONYA
Hüsnü B.
Nevzat B.
Zühtü B.

KÜTAHYA
İbrahim B.
İsmail Hakkı B.
Recep B. (M.)
MALATYA
Dr. Fazıl Berki B.
İsmet Paşa (Başvekil)
MANİSA
Âkif B.
Bahri B.
Dr. Saim B.
Mehmet Sabri B.
Osman B.
MARAS
Abdülkadir B.
Mehmet B.
Mithat B.
MUĞLA
Yunus Nadi B.
NİĞDE
Halit B.
ORDU
Halil Sıtkı B.
RİZE
Ali B.
Hasan Cavit B.

SAMSUN
Avni B. (M.)
SİİRT
Halil Hulki B.
Mahmut B.
SINOP
Recep Zühtü B.
Refik İsmail B.
SIVAS
Necmettin Sadık B.
Remzi B.
TOKAT
Bekir Lütfi B.
TRABZON
Hasan B. (R. V.)
Süleyman Sırrı B. (M.)
Şefik B.
URFA
Ali Saip B.
YOZGAT
Salih B.
ZONGULDAK
Hüsnü B.

[Mühaller]

Elâziz	1
İstanbul	1
Kars	1
Zonguldak	1

Yekûn 4

Türkiye - Afganistan Muhadenet ve Teşriki Mesai Muahedenamesinin Tasdiki Hakkındaki Kanunun Neticesi

Ârâsı

(Kanun kabul edilmiştir)

Âza adedi	: 316
Reye iştirak edenler	: 214
Kabul edenler	: 214
Reddedenler	: —
Müstenkifler	: —
Reye iştirak etmeyenler	: 98
Münhaller	: 4

[Kabul Edenler]

ADANA	Fahrettin B.	ÇANKIRI	ESKİŞEHİR
Hilmi B.	Hayrettin B.	Mustafa Abdülhalik B.	Dr. İsmail Besim Paşa
Kadri B.	Mehmet Cavit B.	Rifat B.	Emin B.
Kemal B.	Osman Niyazi B.	Talât B.	Sait B.
AFYONKARAHİSAR	Sadık B.	Ziya B.	GAZİANTEP
Ali B.	BEYAZIT	ÇORUM	Ahmet Remzi B.
Haydar B.	Halit B.	İsmail Kemal B.	Ali Cenani B.
İzzet B.	İhsan B.	Ziya B.	Ferit B.
İzzet Ulvi B.	Şefik B.	DENİZLİ	Reşit B.
Musa Kâzım B.	BİLECİK	Dr. Kâzım B.	Şahin B.
AKSARAY	Asaf B.	Emin Arslan B.	GİRESUN
Besim Atalay B.	Rasim B.	Haydar Rüştü B.	Hacim Muhittin B.
Kâzım B.	BİTLİS	Mazhar Müfit B.	Kâzım B.
AMASYA	İlyas Sami B.	Necip Âli B.	Şevket B.
Esat B.	Muhittin B.	DIYARBEKİR	Tahir B.
İsmail Hakkı B.	Muhittin Nami B.	Kâzım Paşa	GÜMÜŞHANE
Nafiz B.	BOLU	Rüştü B.	Halil Nihat B.
ANKARA	Cemil B.	EDİRNE	İSPARTA
Ali B.	BURDUR	Faik B.	Hüseyin Hüsnü B.
İhsan B.	Mustafa Şeref B.	Hasan Hayri B.	İbrahim B.
Rifat B.	Salih Vahit B.	Şakir B.	Mükerrem B.
Talât B.	BURSA	ELÂZİZ	İÇEL
ANTALYA	Ahmet Münir B.	Hasan Tahsin B.	Emin B.
Ahmet Sâki B.	Bakteriyolog Refik B.	Hüseyin B.	Hakkı B.
Dr. Cemal B.	Dr. Şefik Lütüfi B.	Mustafa B.	İSTANBUL
Hasan Sıtkı B.	Muhlis B.	Nakyettin B.	Akçoraoğlu Yusuf B.
Rasih B.	Mustafa Fehmi B.	ERZİNCAN	Dr. Nurettin Âli B.
ARTVİN	Refet B.	Abdülhak B.	Edip Servet B.
Mehmet Ali B.	Senih B.	Aziz Samih B.	Fuat B.
AYDIN	CEBELİBEREKET	Mustafa B.	Hamdi B.
Dr. Mazhar B.	Ali Rıza B.	Saffet B.	Hüseyin B.
Dr. Reşit Galip B.	ÇANAKKALE	ERZURUM	İhsan Paşa
Mithat B.	Mehmet B.	Aziz B.	Ziyaettin B.
BALIKESİR	Şükrü B.	Nafi Atuf B.	İZMİR
Ali Şuuri B.	Ziya Gevher B.	Nafiz B.	Dr. Tevfik Rüştü B.
Emin B.			Enver B.

MUĞLA
 Ali Nazmi B.
 Hüseyin B,
 Kâmil B,
 Mahmut Esat B.
 Münir B.
 Osmanzade Hamdi B.
 Saraçoğlu Şükrü B.
KARS
 Ağaoğlu Ahmet B.
 Baha Tali B,
 Halit B.
KASTAMONU
 Ali Rıza B.
 Cemal B,
 Hasan Fehmi B.
 Refik B.
 Velet Çelebi B.
KAYSERİ
 Ahmet Hilmi B,
 Dr. Burhanettin B.
 Dr. Halit B.
 Reşit B.
KIRKLARELİ
 Şevket B.
KOCAELİ
 İbrahim B.
 İbrahim Süreyya B.
 Kemalettin B.
 Kılıçoğlu Hakkı B.
 Ragıp B.
 Salâhattin B.
KONYA
 Ahmet Hamdi B.

Fuat B.
 Kâzım Hüsni B.
 Musa Kâzım B.
 Mustafa B.
 Naim Hâzım B.
 Refik B,
 Tevfik Fikret B.
KÜTAHYA
 Cevdet B.
 Niyazi Asım B.
 Nuri B,
 Ragıp B.
MALATYA
 Abdülmuttalip B,
 Dr. Hilmi B.
 Mahmut Nedim B.
 Vasıf B.
MANİSA
 Kâni B.
 Kemal B.
 Mustafa Fevzi B.
 Yaşar B.
MARAŞ
 Nurettin B.
MARDİN
 Abdürrezak B.
 Ali Rıza B.
 İrfan Ferit B.
 Nuri B,
 Yakup Kadri B.
MERSİN
 Ali Münif B.
 Hakkı B.

Nuri B.
 Şükrü Kaya B.
NİĞDE
 Ata B,
 Faik B.
 Galip B.
ORDU
 Hasan Fahri B.
 İsmail B.
 Recai B,
 Şevket B.
RİZE
 Âkif B.
 Âtuf B.
 Esat B,
 Fuat B.
SAMSUN
 Âdil B.
 Ali Râna B.
 Dr. Asım B.
 Ethem B.
 Nusret Sadullah B.
SİNOP
 Yusuf Kemal B.
SİVAS
 İbrahim Alâaddin B.
 Rahmi B,
 Rasim B.
 Şemsettin B.
 Ziyaettin B.
ŞARKİ KARAHİSAR
 İsmail B.
 Mehmet Emin B.
 Tevfik B.

TEKİRDAĞ
 Celâl Nuri B.
 Cemil B.
 Faik B.
TOKAT
 Hüseyin Hüsni B.
 Mustafa Vasfi B.
 Süreyya Tevfik B.
 Şevki B.
TRABZON
 Abdullah B.
 Ali Becil B.
 Arif B,
 Daniş B.
 Nebizade Hamdi B.
URFA
 Dr. Rafet B.
 Ferit Celâl B.
 Mahmut B,
 Refet B.
VAN
 Hakkı B.
 Münip B.
YOZGAT
 Avni B.
 Hamdi B.
 Süleyman Sırrı B.
 Tahsin B.
ZONGULDAK
 Halil B.
 Ragıp B,
 Rifat B.
 Mehmet Nafiz B.

[Reşit İştirak Etmeyenler]

ADANA
 Zamir B.
AFYONKARAHİSAR
 Ruşen Eşref B.
AKSARAY
 Neşet B,
ANKARA
 Gazi Mustafa Kemal Paşa (Reisicumhur)
 Halit Ferit B.
 Sami B.
 Şakir B.

ANTALYA
 Süleyman Şevket B.
ARTVİN
 Asım B.
AYDIN
 Emin Fikri B.
 Tahsin B.
BALIKESİR
 İsmail Hakkı B. (M.)
 Kâzım Paşa (Reis)
 Mehmet Âkif B. (M.)

BİLECİK
 İbrahim B,
BOLU
 Cevat Abbas B.
 Dr. Emin Cemal B.
 Falih Rifki B.
 Şükrü B.
BURSA
 Asaf B. (M.)
 Dr. Esat B.
CEBELİBEREKET
 Avni Paşa (M.)

Naci Paşa (M.)
ÇANAKKALE
 Samih Rifat B.
ÇORUM
 Dr. Mustafa B. (M.)
 İsmet B,
 Münir B.
DENİZLİ
 Yusuf B.
DIYARBEKİR
 İshak Refet B.
 Zekâi B.

EDİRNE
Zeki Mesut B.
ELÂZİZ
Muhittin B.
ERZURUM
Ahmet Fikri B.
Asım B.
Necip Asım B.
Tahsin B.
ESKİŞEHİR
Ali Ulvi B.
GAZİANTEP
Kılıç Ali B.
GİRESUN
Hakkı Tarık B.
GÜMÜŞHANE
Cemal Hüsnü B. (M.)
Hasan Fehmi B.
Şevket B. (M.)
HÂKKÂRİ
İbrahim B. (M.)
İSPARTA
Rıza B.
İSTANBUL
Ahmet Raşim B.
Dr. Hakkı Şinasi Paşa

Dr. Refik B. (V.)
Hamdullah Suphi B.
Haydar B.
Süreyya Paşa
Tevfik Kâmil B. (İ. Â.)
İZMİR
Mahmut Celâl B.
Mustafa Necati B. (V.)
Mustafa Rahmi B. (V.)
KARS
Dr. Sadrettin B.
KASTAMONU
Mehmet Fuat B.
KAYSERİ
Hasan Ferit B.
KIRKLARELİ
Dr. Fuat B.
Mehmet Nahit B.
KIRŞEHİR
Hazım B.
Lütfi Müfit B.
Yahya Galip B.
KOCAELİ
Reşit Saffet B.
KONYA
Hüsnü B.

Nevzat B.
Zühtü B.
KÜTAHYA
İbrahim B.
İsmail Hakkı B.
Recep B. (V.)
MALATYA
Dr. Fazıl Berki B.
İsmet Paşa (Başvekil)
MANİSA
Âkif B.
Bahri B.
Dr. Saim B.
Mehmet Sabri B.
Osman B.
MARAS
Abdülkadir B.
Mehmet B.
Mithat B.
MUĞLA
Yunus Nadi B.
NİĞDE
Halit B.
ORDU
Halil Sıtkı B.

RİZE
Ali B.
Hasan Cavit B.
SAMSUN
Avni B. (M.)
SİİRT
Halil Hulki B.
Mahmut B.
SİNOP
Recep Zühtü B.
Refik İsmail B.
SIVAS
Necmettin Sadık B.
Remzi B.
TOKAT
Bekir Lütfi B.
TRABZON
Hasan B. (R. V.)
Süleyman Sırrı B. (M.)
Şefik B.
URFA
Ali Saip B.
YOZGAT
Salih B.
ZONGULDAK
Hüsnü B.

[Mühaller]

Elâziz	1
İstanbul	1
Kars	1
Zonguldak	1

Yekûn 4

22 Nisan 1928 Tarihli Türkiye - İran Muhadenet Mukavelenamesini İkmalen 15 Haziran 1928 Tarihinde Âkit ve İmza edilmiş Olañ Protokölün Tasdiki Hakkındaki Kanunun Neticei Ârâsı

(Kanun kabul edilmiştir)

Âza adedi	: 316
Reye iştirak edenler	: 217
Kabul edenler	: 217
Reddedenler	: —
Müstenkifler	: —
Reye iştirak etmeyenler	: 95
Münhaller	: 4

ADANA

[Kabul Edenler]

Hilmi B.
Kadri B.
Kemal B.
AFYON KARAHİSAR
Ali B.
Haydar B.
İzzet B.
İzzet Ulvi B.
Musa Kâzım B.
AKSARAY
Besim Atalay B.
Kâzım B.
AMASYA
Esat B.
İsmail Hakkı B.
Nafiz B.
ANKARA
Ali B.
İhsan B.
Rifat B.
Talât B.
ANTALYA
Ahmet Sâki B.
Dr. Cemal B.
Hasan Sıtkı B.
Rasih B.
ARTVİN
Mehmet Ali B.
AYDIN
Dr. Mazhar B.
Dr. Reşit Galip B.
Mithat B.
BALIKESİR
Ali Şuuri B.
Emin B.
Fahrettin B.

Hayrettin B.
Mehmet Cavit B.
Osman Niyazi B.
Sadık B.
BEYAZIT
Halit B.
İhsan B.
Şefik B.
BİLECİK
Asaf B.
Rasim B.
BİTLİS
İlyas Sami B.
Muhittin B.
Muhhin Nami B.
BOLU
Cemil B.
BURDUR
Mustafa Şeref B.
Salih Vahit B.
BURSA
Ahmet Münir B.
Bakteriyolog Refik B.
Dr. Şefik B.
Muhlis B.
Mustafa Fehmi B.
Refet B.
Senih B.
CEBELİBEREKET
Ali Rıza B.
ÇANAKKALE
Mehmet B.
Şükrü B.
Ziya Gevher B.
ÇANKIRI
Mustafa Abdülhalik B.

Rifat B.
Talât B.
Ziya B.
ÇORUM
İsmail Kemal B.
Ziya B.
DENİZLİ
Dr. Kâzım B.
Emin Arslan B.
Haydar Rüstü B.
Mazhar Müfit B.
Necip Âli B.
DİYARBEKİR
Âkif B.
EDİRNE
Faik B.
Hasan Hayri B.
Şakir B.
ELÂZİZ
Hasan Tahsin B.
Hüseyin B.
Muhittin B.
Mustafa B.
Nakyettin B.
ERZİNCAN
Abdülhak B.
Aziz Samih B.
Saffet B.
ERZURUM
Ahmet Fikri B.
Asım B.
Aziz B.
Nafi Atuf B.
Nafiz B.
Tahsin B.

ESKİŞEHİR

Dr. İsmail Besim Paşa
Emin B.
Sait B.
GAZİANTEP
Ahmet Remzi B.
Ali Cenani B.
Ferit B.
Reşit B.
Şahin B.
GİRESUN
Hacim Muhittin B.
Kâzım B.
Şevket B.
Tahir B.
GÜMÜŞHANE
Halil Nihat B.
HÂKKÂRİ
Asaf B.
İSPARTA
Hüseyin Hüsnü B.
İbrahim B.
Mükerrem B.
İÇEL
Emin B.
Hakkı B.
İSTANBUL
Akçoraoğlu Yusuf B.
Dr. Refik B.
Fuat B.
Hamdi B.
Haydar B.
Süreyya Paşa
Tevfik Kâmil B.
İZMİR
Dr. Tevfik Rüstü B.

Enver B.
Hüseyin B.
Kâmil B.
Mahmut Esat B.
Münir B.
Osmanzade Hamdi B.
Saraçoğlu Şükrü B.
KARS
Ağaoğlu Ahmet B.
Baha Tali B.
Bedir B.
Halit B.
KASTAMONU
Ali Rıza B.
Cemal B.
Hasan Fehmi B.
Refik B.
Velet Çelebi B.
KAYSERİ
Ahmet Hilmi B.
Dr. Burhanettin B.
Dr. Halit B.
KIRKLARELİ
Şevket B.
KİRŞEHİR
Lütfi Müfit B.
Yahya Galip B.
KOCAELİ
İbrahim B.
İbrahim Süreyya B.
Kemalettin B.
Kılıçoğlu Hakkı B.
Ragıp B.
Salâhattin B.

KONYA
Ahmet Hamdi B.
Fuat B.
Kâzım Hüsnü B.
Musa Kâzım B.
Mustafa B.
Naim Hâzım B.
Refik B.
Tevfik Fikret B.
KÜTAHYA
İbrahim B.
Niyazi Asım B.
Nuri B.
Ragıp B.
MALATYA
Abdülmuttalip B.
Dr. Hilmi B.
Mahmut Nedim B.
Vasıf B.
MANİSA
Kâni B.
Kemal B.
Mustafa Fevzi B.
Yaşar B.
MARAS
Nurettin B.
MARDİN
Abdürrezak B.
Ali Rıza B.
İrfan Ferit B.
Yakup Kadri B.
MERSİN
Ali Münif B.
Hakkı B.

MUĞLA
Ali Nazmi B.
Şükrü Kaya B.
NİĞDE
Ata B.
Faik B.
Galip B.
ORDU
Hasan Fahri B.
İsmail B.
Recai B.
Şevket B.
RİZE
Âkif B.
Âtuf B.
Esat B.
Fuat B.
SAMSUN
Âdil B.
Ali Râna B.
Dr. Asım B.
Ethem B.
Nusret Sadullah B.
SİNOP
Yusuf Kemal B.
Nari Atuf B.
SİVAS
İbrahim Elâaddin B.
Rahmi B.
Şemsettin B.
Ziyaettin B.
ŞARKİ KARAHİSAR
İsmail B.
Mehmet Emin B.

Tevfik B.
TEKİRDAĞ
Celâl Nuri B.
Cemil B.
Faik B.
TOKAT
Hüseyin Hüsnü B.
Mustafa Vasfi B.
Süreyya Tevfik B.
Şevki B.
TRABZON
Abdullah B.
Ali Becil B.
Arif B.
Danış B.
Nebizade Hamdi B.
URFA
Dr. Rafet B.
Ferit Celâl B.
Mahmut B.
Refet B.
VAN
Hakkı B.
Münip B.
YOZGAT
Avni B.
Hamdi B.
Süleyman Sırrı B.
Tahsin B.
ZONGULDAK
Halil B.
Ragıp B.
Rifat B.
Mehmet Nafiz B.

[Reye İştirak Etmeyenler]

ADANA
Zamir B.
AFYON KARAHİSAR
Ruşen Eşref B.
AKSARAY
Neşet B.
ANKARA
Gazi Mustafa Kemal
Paşa (Reisicumhur)
Halit Ferit B.
Sami B.
Şakir B.

ANTALYA
Süleyman Şevket B.
ARTVİN
Asım B.
AYDIN
Emin Fikri B.
Tahsin B.
BALIKESİR
Kazım Paşa (Reis)
İsmail Hakkı (Reis) B.
Mehmet Âkif B.

BİLECİK
İbrahim B.
BOLU
Cevat Abbas B.
Dr. Emin Cemal B.
Faliş Rıfki B.
Şükrü B.
BURSA
Asaf B. (M.)
Dr. Esat B.
CEBELİBEREKET
Avni Paşa (M.)

Naci Paşa (M.)
ÇANAKKALE
Samih Rifat B.
ÇORUM
Dr. Mustafa B. (M.)
İsmet B.
Münir B.
DENİZLİ
Yusuf B.
DİYARBEKİR
Zekâi B.

EDİRNE
Zeki Mesut B.
ERZURUM
Necip Asım B.
ESKİŞEHİR
Ali Ulvi B.
GAZİANTEP
Kılıç Ali B.
GİRESUN
Hakkı Tarık B.
GÜMÜŞHANE
Cemal Hüsnü B. (M.)
Hasan Fehmi B.
Şevket B. (M.)
HÂKKÂRİ
İbrahim B. (M.)
İSPARTA
Rıza B.
İSTANBUL
Ahmet Rasim B.
Dr. Hakkı Şinasi Paşa
Dr. Refik B. (V.)
Hamdullah Suphi B.
Haydar B.
Süreyya Paşa

Tevfik Kâmil B. (İ.Â.)
İZMİR
Mahmut Celâl B.
Mustafa Necati B. (V.)
Mustafa Rahmi B. (V.)
KARS
Dr. Sadrettin B.
KASTAMONU
Mehmet Fuat B.
KAYSERİ
Hasan Ferit B.
KIRKLARELİ
Dr. Fuat B.
Mehmet Nahit B.
KİRŞEHİR
Hazım B.
KOCAELİ
Reşit Saffet B.
KONYA
Hüsnü B.
Nevzat B.
Zühtü B.
KÜTAHYA
Cevdet B.
İsmail Hakkı B.

Recep B. (V.)
MALATYA
Dr. Fazıl Berki B.
İsmet Paşa (Başvekil)
MANİSA
Âkif B.
Bahri B.
Dr. Saim B.
Mehmet Sabri B.
Osman B.
MARAŞ
Abdülkadir B.
Mehmet B.
Mithat B.
MARDİN
Nuri B.
MUĞLA
Nuri B.
Yunus Nadi B.
NİĞDE
Halit B.
ORDU
Halil Sıtkı B.
RİZE
Ali B.

Hasan Cavit B.
SAMSUN
Avni B. (M.)
SİİRT
Halil Hulki B.
Mahmut B.
SİNOP
Recep Zühtü B.
Refik İsmail B.
SIVAS
Necmettin Sadık B.
Remzi B.
TOKAT
Bekir Lütü B.
TRABZON
Hasan B. (RV.)
Süleyman Sırrı B. (M.)
Şefik B.
URFA
Ali Saip B.
YOZGAT
Salih B.
ZONGULDAK
Hüsnü B.

[Münhaller]

Elaziz	1
İstanbul	1
Kars	1
Zonguldak	1
	—
Yekûn	4

Türkiye ile İtalya Arasında Roma'da Âkit ve İmza Edilmiş Olan Bıtaraflık Uzlaşma ve Adli Tesviye Muahednamesinin Tasdiki Hakkında Kanunun Neticeî Ârâsı

(Kanun kabul edilmiştir)

Âza adedi	: 316
Reye iştirak edenler	: 217
Kabul edenler	: 217
Reddedenler	: —
Müstenkifler	: —
Reye iştirak etmeyenler	: 95
Münhaller	: 4

[Kabul Edenler]

ADANA
Hilmi B.
Kadri B.
Kemal B.
AFYONKARAHİSAR
Ali B.
Haydar B.
İzzet B.
İzzet Ulvi B.
Musa Kâzım B.
AKSARAY
Besim Atalay B.
Kâzım B.
AMASYA
Esat B.
İsmail Hakkı B.
Nafiz B.
ANKARA
Ali B.
Halit Ferit B.
İhsan B.
Rifat B.
Talât B.
ANTALYA
Ahmet Sâki B.
Dr. Cemal B.
Hasan Sıtkı B.
Rasih B.
ARTVIN
Mehmet Ali B.
AYDIN
Dr. Mazhar B.
Dr. Reşit Galip B.
Mithat B.
BALIKESİR
Ali Şuuri B.

Emin B.
Fahrettin B.
Hayrettin B.
Mehmet Cavit B.
Osman Niyazi B.
Sadık B.
BEYAZIT
Halis B.
İhsan B.
Şefik B.
BİLECİK
Asaf B.
Rasim B.
BİTLİS
İlyas Sami B.
Muhittin B.
Muhittin Nami B.
BOLU
Cemil B.
BURDUR
Mustafa Şeref B.
Salih Vahit B.
BURSA
Ahmet Münir B.
Bakteriyolog Refik B.
Dr. Şefik Lütfi B.
Mustafa Fehmi B.
Refet B.
Senih B.
CEBELİBEREKET
Ali Rıza B.
ÇANAKKALE
Mehmet B.
Şükrü B.
Ziya Gevher B.

ÇANKIRI
Mustafa Abdülhalik B.
Rifat B.
Talât B.
Ziya B.
ÇORUM
İsmail Kemal B.
Ziya B.
DENİZLİ
Dr. Kâzım B.
Emin Arslan B.
Haydar Rüştü B.
Mazhar Müfit B.
Necip Âli B.
DİYARBEKİR
Kâzım Paşa
Rüştü B.
EDİRNE
Faik B.
Hasan Hayri B.
Şakir B.
ELÂZİZ
Hasan Tahsin B.
Hüseyin B.
Mustafa B.
Nakyettin B.
ERZİNCAN
Abdülhak B.
Aziz Samih B.
Mustafa B.
Saffet B.
ERZURUM
Ahmet Fikri B.
Asım B.
Aziz B.
Nafi Atuf B.

Nafiz B.
Tahsin B.
ESKİŞEHİR
Dr. İsmail Besim Paşa
Emin B.
Sait B.
GAZİANTEP
Ahmet Remzi B.
Ali Cenani B.
Ferit B.
Reşit B.
Şahin B.
GİRESUN
Hacim Muhittin B.
Kâzım B.
Şevket B.
Tahir B.
GÜMÜŞHANE
Halil Nihat B.
İSPARTA
Hüseyin Hüsnü B.
İbrahim B.
Mükerrem B.
İÇEL
Emin B.
Hakkı B.
İSTANBUL
Akçoraoğlu Yusuf B.
Dr. Nurettin Âli B.
Edip Servet B.
Fuat B.
Hamdi B.
Hüseyin B.
İhsan Paşa
Ziyaettin B.

İZMİR

Dr. Tevfik Rüştü B.
Enver B,
Hüseyin B.
Kâmil B.
Mahmut Esat B.
Münir B.
Osmanzade Hamdi B.

KARS

Ağaoğlu Ahmet B.
Baha Tali B.
Halit B.

KASTAMONU

Ali Rıza B.
Cemal B.
Hasan Fehmi B.
Refik B.
Velet Çelebi B.

KAYSERİ

Ahmet Hilmi B.
Dr. Burhanettin B.
Reşit B.

KIRKLARELİ

Şevket B.

KIRŞEHİR

Lütfi Müfit B.
Yahya Galip B.

KOCAELİ

İbrahim B.
İbrahim Süreyya B.
Kemalettin B.
Kılıçoğlu Hakkı B.
Ragıp B.
Salâhaddin B.

KONYA

Ahmet Hamdi B.
Fuat B.
Kâzım Hüsnü B.
Musa Kâzım B.
Mustafa B.
Naim Hâzım B.
Refik B.
Tevfik Fikret B.

KÜTAHYA

İbrahim B.
Niyazi Asım B.
Nuri B.
Ragıp B.

MALATYA

Abdülmuttalip B.
Dr. Hilmi B.
Mahmut Nedim B.
Vasıf B.

MANİSA

Kâni B.
Kemal B.
Mustafa Fevzi B.
Yaşar B.
Nurettin B.

MARDİN

Abdürrezak B.
Ali Rıza B.
İrfan Ferit B.
Nuri B.
Yakup Kadri B.

MERSİN

Ali Münif B.
Hakkı B.

MUĞLA

Ali Nazmi B,
Nuri B.
Şükrü Kaya B.
NIĞDE

Ata B.
Faik B.
Galip B.

ORDU

Hasan Fahri B.
İsmail B.
Recai B.
Şevket B.

RİZE

Âkif B.
Âtîf B.
Esat B.
Fuat B.

SAMSUN

Âdil B.
Ali Râna B.
Dr. Asım B.
Ethem B.
Nusret Sadullah B.
SİNOP
Yusuf Kemal B.

SİVAS

İbrahim Alâaddin B.
Rahmi B.
Rasim B.
Şemsettin B.
Ziyaettin B.

ŞARKİ KARAHİSAR

İsmail B.
Mehmet Emin B.

Tevfik B.

TEKİRDAĞ

Celâl Nuri B.
Cemil B.
Faik B.

TOKAT

Hüseyin Hüsnü B.
Mustafa Vasfi B.
Süreyya Tevfik B.
Şevki B.

TRABZON

Abdullah B,
Ali Becil B.
Arif B.
Danış B.
Nebizade Hamdi B.

URFA

Dr. Rafet B.
Ferit Celâl B.
Mahmut B.
Refet B.

VAN

Hakkı B.
Münip B.

YOZGAT

Avni B.
Hamdi B.
Süleyman Sırrı B.
Tahsin B.

ZONGULDAK

Halil B.
Ragıp B.
Rifat B.
Mehmet Nafiz B.

[Reye İştirak Etmeyenler]

ADANA

Zamir B.
AFYONKARAHİSAR
Ruşen Eşref B.
ANKARA
Gazi Mustafa Kemal
Paşa (Reisicumhur)
Halit Ferit B.
Sami B.
Şakir B.

ANTALYA

Süleyman Şevket B.

ARTVİN

Asım B.
AYDIN
Emin Fikri B.
Tahsin B.

BALIKESİR

İsmail Hakkı B.
Kâzım Paşa
Mehmet Âkif B.

BİLECİK

İbrahim B.

BOLU

Cevat Abbas B.
Dr. Emin Cemal B.
Falih Rıfki B.
Şükrü B.

BURSA

Asaf B.
Dr. Esat B.
Muhlis B.
Mustafa Fehmi B.

CEBELİBEREKET

Avni Paşa

Naci Paşa

ÇANAKKALE

Samih Rifat B.
ÇORUM
Dr. Mustafa B.

İsmet B.
Münir B.

DENİZLİ

Yusuf B.

DİYARBEKİR

İshak Refet B.
Zekâi B.

EDİRNE
Zeki Mesut B.
ERZURUM
Necip Asım B.
ESKİŞEHİR
Ali Ulvi B.
GAZİANTEP
Kılıç Ali B.
GİRESUN
Hakkı Tarık B.
GÜMÜŞHANE
Cemal Hüsnü B.
Hasan Fehmi B.
Şevket B.
HÂKKÂRİ
İbrahim B.
İSPARTA
Rıza B.
İSTANBUL
Ahmet Rasim B.
Dr. Hakkı Şinasi Paşa
Dr. Refik B.
Hamdullah Suphi B.
Haydar B.
Süreyya Paşa

Tevfik Kâmil B.
İZMİR
Mahmut Celâl B.
Mustafa Necati B.
Mustafa Rahmi B.
Saraçoğlu Şükrü B.
KARS
Dr. Sadrettin B.
KASTAMONU
Mehmet Fuat B.
KAYSERİ
Dr. Halit B.
Hasan Ferit B.
KIRKLARELİ
Dr. Fuat B.
Mehmet Nahit B.
KİRŞEHİR
Hazım B.
KOCAELİ
Reşit Saffet B.
KONYA
Hüsnü B.
Nevzat B.
Zühtü B.

KÜTAHYA
Cevdet B.
İsmail Hakkı B.
Recep B.
MALATYA
Dr. Fazıl Berki B.
İsmet Paşa (Başvekil)
MANİSA
Âkif B.
Bahri B.
Dr. Saim B.
Mehmet Sabri B.
Osman B.
MARAŞ
Abdülkadir B.
Mehmet B.
Mithat B.
MUĞLA
Yunus Nadi B.
NİĞDE
Halit B.
ORDU
Halil Sıtkı B.
RİZE
Ali B.

Hasan Cavit B.
SAMSUN
Avni B.
SIİRT
Halil Hulki B.
Mahmut B.
SINOP
Recep Zühtü B.
Refik İsmail B.
SİVAS
Necmettin Sadık B.
Remzi B.
TOKAT
Bekir Lütfi B.
TRABZON
Hasan B.
Süleyman Sırrı B.
Şefik B.
URFA
Ali Saip B.
YOZGAT
Salih B.
ZONGULDAK
Hüsnü B.

[Mühaller]

Elâziz	1
İstanbul	1
Kars	1
Zonguldak	1
	—
Yekûn	4

Türkiye ile İtalya Arasında İmza Edilmiş Olan İadei Mücrimin Muahedenamesinin Tasdiki Hakkındaki Kanunun Neticei Ârâsı

(Kanun kabul edilmiştir.)

Âza adedi	: 316
Reye iştirak edenler	: 219
Kabul edenler	: 219
Reddedenler	: —
Müstenkifler	: —
Reye iştirak etmeyenler	: 93
Münhaller	: 4

[Kabul Edenler]

ADANA	Fahrettin B.	Rifat B.	ESKİŞEHİR
Hilmi B.	Hayrettin B.	Talât B.	Dr. İsmail Besim Paşa
Kadri B.	Mehmet Cavit B.	Ziya B.	Emin B.
Kemal B.	Osman Niyazi B.	ÇORUM	Sait B.
AFYONKARAHİSAR	Sadık B.	İsmail Kemal B.	GAZİANTEP
Ali B.	BEYAZIT	Ziya B.	Ahmet Remzi B.
Haydar B.	Halit B.	DENİZLİ	Ali Cenani B.
İzzet B.	İhsan B.	Dr. Kâzım B.	Ferit B.
İzzet Ulvi B.	Şefik B.	Emin Arslan B.	Reşit B.
Musa Kâzım B.	BİLECİK	Haydar Rüştü B.	Şahin B.
AKSARAY	Asaf B.	Mazhar Müfit B.	GİRESUN
Besim Atalay B.	Rasim B.	Necip Âli B.	Hacim Muhittin B.
Kâzım B.	BİTLİS	DİYARBEKİR	Kâzım B.
AMASYA	İlyas Sami B.	Kâzım Paşa	Şevket B.
Esat B.	Muhittin B.	Rüştü B.	Tahir B.
İsmail Hakkı B.	Muhittin Nami B.	EDİRNE	GÜMÜŞHANE
Nafiz B.	BOLU	Faik B.	Halil Nihat B.
ANKARA	Cemil B.	Hasan Hayri B.	İSPARTA
Ali B.	BURDUR	Şakir B.	Hüseyin Hüsnü B.
İhsan B.	Mustafa Şeref B.	ELÂZİZ	İbrahim B.
Rifat B.	Salih Vahit B.	Hasan Tahsin B.	Mükerrem B.
Talât B.	BURSA	Hüseyin B.	İÇEL
ANTALYA	Ahmet Münir B.	Mustafa B.	Emin B.
Ahmet Sâki B.	Bakteriyolog Refik B.	Nakyettin B.	Hakkı B.
Dr. Cemal B.	Dr. Şefik Lütfi B.	ERZİNCAN	İSTANBUL
Hasan Sıtkı B.	Muhlis B.	Abdülhak B.	Akçoraoğlu Yusuf B.
Rasih B.	Refet B.	Aziz Samih B.	Dr. Nurettin Âli B.
ARTVİN	Senih B.	Mustafa B.	Edip Servet B.
Mehmet Ali B.	CEBELİBEREKET	Saffet B.	Fuat B.
AYDIN	Ali Rıza B.	ERZURUM	Hamdi B.
Dr. Mazhar B.	ÇANAKKALE	Ahmet Fikri B.	Hüseyin B.
Dr. Reşit Galip B.	Mehmet B.	Asım B.	İhsan Paşa
Mithat B.	Şükrü B.	Aziz B.	Ziyaettin B.
BALIKESİR	Ziya Gevher B.	Nafi Atuf B.	İZMİR
Ali Şuuri B.	ÇANKIRI	Nafiz B.	Dr. Tevfik Rüştü B.
Emin B.	Mustafa Abdülhalik B.	Tahsin B.	Enver B.

Hüseyin B.
Kamil B.
Mahmut Esat B.
Münir B.
Osmanzade Hamdi B.
Saraçoğlu Şükrü B.

KARS

Ağaoğlu Ahmet B.
Baha Tali B.
Halit B.

KASTAMONU

Ali Rıza B.
Cemal B.
Hasan Fehmi B.
Refik B.
Velet Çelebi B.

KAYSERİ

Ahmet Hilmi B.
Dr. Burhanettin B.
Dr. Halit B.
Reşit B.

KIRKLARELİ

Şevket B.

KIRŞEHİR

Lütfi Müfit B.
Yahya Galip B.

KOCAELİ

İbrahim B.
İbrahim Süreyya B.
Kemalettin B.
Kılıçoğlu Hakkı B.
Ragıp B.
Salâhattin B.

KONYA

Ahmet Hamdi B.

Fuat B.
Kâzım Hüsnü B.
Musa Kâzım B.
Mustafa B.
Naim Hâzım B.
Refik B.
Tevfik Fikret B.
KÜTAHYA

İbrahim B.
Niyazi Asım B.
Nuri B.
Ragıp B.
MALATYA
Abdülmuttalip B.
Dr. Hilmi B.
Mahmut Nedim B.
Vasıf B.

MANİSA

Kâni B.
Kemal B.
Mustafa Fevzi B.
Yaşar B.

MARAŞ

Nurettin B.

MARDİN

Abdürrezak B.
Ali Rıza B.
İrfan Ferit B.
Nuri B.
Yakup Kadri B.

MERSİN

Ali Münif B.
Hakkı B.

MUĞLA

Ali Nazmi B.

Nuri B.
Şükrü Kaya B.
NİĞDE

Ata B.
Faik B.
Galip B.

ORDU

Hasan Fahri B.
İsmail B.
Recai B.
Şevket B.

RİZE

Âkif B.
Âtîf B.
Esat B.
Fuat B.

SAMSUN

Âdil B.
Ali Râna B.
Dr. Asım B.
Ethem B.
Nusret Sadullah B.

SİNOP

Yusuf Kemal B.

SİVAS

İbrahim Alâaddin B.
Rahmi B.
Rasim B.
Şemsettin B.
Ziyaettin B.

ŞARKİ KARAHİSAR

İsmail B.
Mehmet Emin B.
Tevfik B.

TEKİRDAĞ

Celâl Nuri B.
Cemil B.
Faik B.

TOKAT

Hüseyin Hüsnü B.
Mustafa Vasfi B.
Süreyya Tevfik B.
Şevki B.

TRABZON

Abdullah B.
Ali Becil B.
Arif B.
Danış B.
Nebizade Hamdi B.

URFA

Dr. Rafet B.
Ferit Celâl B.
Mahmut B.
Refet B.

VAN

Hakkı B.
Münip B.

YOZGAT

Avni B.
Hamdi B.
Süleyman Sırrı B.
Tahsin B.

ZONGULDAK

Halil B.
Ragıp B.
Rifat B.
Mehmet Nafiz B.

[Reye İştirak Etmeyenler]

ADANA

Zamir B.
AFYONKARAHİSAR
Ruşen Eşref B.

AKSARAY

Neşet B.

ANKARA

Gazi Mustafa Kemal
Paşa (Reisicumhur)
Nâlit Ferit B.
Sami B.
Şakir B.

ANTALYA

Süleyman Şevket B.

ARTVİN

Asım B.

AYDIN

Emin Fikri B.
Tahsin B.

BALIKESİR

İsmail Hakkı B. (M.)
Kâzım Paşa (Reis)
Mehmet Âkif B. (M.)

BİLECİK

İbrahim B.

BOLU

Cevat Abbas B.
Dr. Emin Cemal B.
Falih Rifki B.
Şükrü B.

BURSA

Asaf B. (M.)
Dr. Esat B.
Mustafa Fehmi B.

CEBELİBEREKET

Avni Paşa (M.)
Naci Paşa (M.)

ÇANAKKALE

Samih Rifat B.

ÇORUM

Dr. Mustafa B. (M.)
İsmet B.
Münir B.

DENİZLİ

Yusuf B.

DIYARBEKİR
 İshak Refet B.
 Zekâi B.
 EDİRNE
 Zeki Mesut B.
 ERZURUM
 Necip Asım B.
 ESKİŞEHİR
 Ali Ulvi B.
 GAZİANTEP
 Kılıç Ali B.
 GİRESUN
 Hakkı Tarık B.
 GÜMÜŞHANE
 Cemal Hüsnü B. (M.)
 Hasan Fehmi B.
 Şevket B. (M.)
 HÂKKÂRİ
 İbrahim B. (M.)
 İSPARTA
 Rıza B.
 İSTANBUL
 Ahmet Rasim B.
 Dr. Hakkı Şinasi Paşa
 Dr. Refik B. (V.)

Hamdullah Suphi B.
 Haydar B.
 Süreyya Paşa
 Tevfik Kâmil B. (İ. Â.)
 İZMİR
 Mahmut Celâl B.
 Mustafa Necati B. (V.)
 Mustafa Rahmi B. (V.)
 KARS
 Dr. Sadrettin B.
 KASTAMONU
 Mehmet Fuat B.
 KAYSERİ
 Hasan Ferit B.
 KIRKLARELİ
 Dr. Fuat B.
 Mehmet Nahit B.
 KİRŞEHİR
 Hazım B.
 KOCAELİ
 Reşit Saffet B.
 KONYA
 Hüsnü B.
 Nevzat B.
 Zühtü B.

KÜTAHYA
 Cevdet B.
 İsmail Hakkı B.
 Recep B. (V.)
 MALATYA
 Dr. Fazıl Berki B.
 İsmet Paşa (Başvekil)
 MANİSA
 Âkif B.
 Bahri B.
 Dr. Saim B.
 Mehmet Sabri B.
 Osman B.
 MARAŞ
 Abdülkadir B.
 Mehmet B.
 Mithat B.
 MUĞLA
 Yunus Nadi B.
 NİĞDE
 Halit B.
 ORDU
 Halil Sıtkı B.

RİZE
 Ali B.
 Hasan Cavit B.
 SAMSUN
 Avni B. (M.)
 SİİRT
 Halil Hulki B.
 Mahmut B.
 SİNOP
 Recep Zühtü B.
 Refik İsmail B.
 SIVAS
 Necmettin Sadık B.
 Remzi B.
 TOKAT
 Bekir Lütfi B.
 TRABZON
 Hasan B. (R. V.)
 Süleyman Sırrı B. (M.)
 Şefik B.
 URFA
 Ali Saip B.
 YOZGAT
 Salih B.
 ZONGULDAK
 Hüsnü B.

[Mühaller]

Elâziz	1
İstanbul	1
Kars	1
Zonguldak	1
	—
Yekûn	4

TÜRKİYE İLE İTALYA ARASINDA ROMADA AKT VE İMZA EDİLMİŞ OLAN BİTARAFLIK, UZLAŞMA VE ADLİ TESVİYE MUAHEDENAMESİNİN TASTIKI HAKKINDA (1/281) NUMARALI KANUN LÂYİHASI VE HARİCİYE ENCÜMENİ MAZBATASI

18 . 11 . 1928

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Romada 30 Mayıs 1928 tarihinde Türkiye ile İtalya arasında akt ve imza edilmiş olan bitaraflik uzlaşma ve adli tesviye muahedenamesinin tastiki hakkında Hariciye Vekâletince tanzim edilen ve icra vekilleri heyetinin 11 . 11 . 1928 tarihli içtimainda yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası ile esbabı mucibe mazbatasının musaddak sureti leffen taktim olunmuştur.

Muktazasının ifa ve neticesinin işar buyurulmasını rica ederim efendim.

Başvekil
İsmet

İtalya Muahedenamesine Esbabı Mucibe

İtalya ile mevcut komşuluk münasebatını takviye etmek ve arada tahaddüs edebilecek ihtilafatı muslihane bir surette haf ve tesviye esbabını tehiye eylemek üzere iki Devlet arasında bir bitaraflik uzlaşma ve adli tesviye muahedenamesi akt edilmiştir.

Merbut kanun lâyihasile Büyük Millet Meclisinin tetkik ve tasvibine arz edilen işbu muahedename iki devletin yekdiğeri aleyhinde mürettep siyasi ve iktisadi konbinezonlara girmemesi ve birine taaruz vukuu taktirinde diğerrinin nihayete kadar bitaraf kılması taahhütlerini tazammun eden iki maddede münderiç siyasi kismidan sonra tahaddüs edebilecek ihtilafların evvel emirde uzlaşma ve sonrada bazı takyidat dairesinde Hakem usullerine tabi tutulacağını bildiren sair ahkâmı ihtiva etmektedir.

Uzlaşma ve hakem usullerinin tatbik şekilleri de muahedenameye mülhak bir protokolda tespit edilmiştir.

Türkiye - İtalya muahedesinde hükümetimizce taklib edilmiş olan gaye sulh ve müsalemet yolundaki mesaimizin hukuku hükümranimize hâle iras etmemek ve siyasi ve iktisadi menafilmizi siyanet eylemek kuyudu ihtiraziyesi tahtında müsbet ve amelî bir eserle tetevvüç etmesi olmuştur ki muahedenamenin muhtelif aksamı hep bu gayeden mülhem bir dikkat ve itina mahsullüdür son devrin beynelmilel muahedeler külliyyatında tesadüf edile gelen ademi tecavüz nazariyesini en geniş mefhumunda kabul ve tatbik eden hükümetiniz buna bir de bitaraflik kaydını ilave et-

miştir ki sulh ve müsalemet gayesinin temini vesaitinden olan bu hükmü ahdinin bu suretle daha kuvvetli bir şekil iktisap ettiği ve daha müessir bir sulh amili olduğu kanaatindedir.

Muahedenin uzlaşma ve hakeme taalluk eden ahkâmı beynelmilel tatbik edilegelen eşkâle mümasil ve âkidleri en dostane esasat dairesinde tesviyei ihtilafa sevk etmekle beraber hakimiyet ve selâhiyeti münhasıra mefhumlarında serbestiyi hareketlerini hâledar etmeyen taahhüdatı muhtevidir.

Muahedename mevkii tatbika vazolununca Türkiye ile İtalya arasında zuhur edebilecek ihtilaflar her hangi mahiyette olursa olsun merbut protokolda şekli münderiç bir uzlaşma usulüne tabi tutulacak ve ihtilafın bu suretle de halli mümkün olmazsa meselenin nevi ve mahiyetine göre ya mecburi ve ya mütekad-dem bir itilaf neticesinde ihtiyari hakem tesviyei adliyesine müracaat olunacaktır.

Bu iki tarzı tesviyenin de haricinde kalan meseleler tarafeyn arasında meri muahedeler mucibince kendi - salahiyeti munhasıralarına terk edilmiş olanlarla hukuku düvel kavaidi mucibince hukuku hükümraniye taalluk eden mesaildir.

Bir ihtilafın hukuku düvel kavaidiyle muayyen hakimiyet mesailine taalluk edip etmediği alakadar devletin takdirine bırakılmış ve bunun tek tarafı bir beyanname ile tespit edileceği sarahaten zikredilmiştir. Türkiye Cumhuriyeti ile İtalya Kraliyeti Beyninde münakit bitaraflik, uzlaşma ve adli tesviye muahedenamesi

Mukaddeme

Türkiye Reiscumhuru Hazretleri ile Haşmetlu İtalya Kralı Hazretleri iki memleket arasında mevcut ravabıtı dostanenin tahkimî arzusuyta mütahassis olmak ve sulhu umumiyi muhafazaya yardım etmek gayesiyle bir bitaraflik, uzlaşma ve adli tesviye muahedesi âkdiine karar verilmiş ve bu maksatla mürâhifasları olarak:

Türkiye Reiscumhuru Hazretleri;

Haşmetlu İtalya Kralı Hazretleri; nezdinde büyük elçisi Suat Bf.'yi

ve Haşmetlu İtalya Kralı Hazretleri;

Reisi hükümet, Başvekil ve Hariciye nazırı Mös-yö Benito Mussolini Cenaplarını tayin etmişler ve müşarileyhîm usulüne muvafık bulunan salâhiyetnamelerini tetkik ettikten sonra atideki hükümleri kararlaştırmışlardır.

Madde : 1

Tarafeyni Âliyeyni Âkideyn tarafeynden biri aleyhine müteveccih hiç bir itilâfî siyasi veya iktisadiye ve hiç bir tertibe dahil olmamağı taahhüt ederler.

Madde : 2

Tarafeyni Âliyeyni Âkideynden biri vaziyeti muslihanesine rağmen bir veya müteatdit diğer devletler tarafından duçarî tecavuz olduğu takdirde diğer taraf ihtilafın bütün devamı müddetince bitarafılığı muhafaza edecektir.

Madde : 3

Tarafeyni Âliyeyni Âkideyn aralarında zuhur edüp de normal diploması tarikiyle halli mümkün olmayacak her nevi ihtilafatı bir uzlaşma usulüne tabi tutmağı müteahhittirler. Uzlaşma usulünün ademi muvafakiyeti halinde bir adli tesviyeye müracaat olunacaktır. Merbut protokol uzlaşma, adli tesviye usulünü vaz eder.

Bu madde, Tarafeyni Âliyeyni Âkideyn beyninde meri muahedat mucibince tarafeyinden birinin selahiyetine dahil olan mesailde tatbik olunmaz. Mezkûr madde hukuku düvel ahkâmına tevfikan hukuku hâkimiyete taalluk eden mesailde dahî kezalik tatbik edilmez. Her hangi bir meselenin hukuku hâkimiyete taalluk ettiği tarafeyni Âkideynden birinin bunu tahriren beyan etmesiyle tespit olunur. Merbut protokoldeki bilcümle maddelere nazaren uzlaşma ve hakeme havale olunacak bir meselenin evvel emirde bu madde ahkâmı ile kabili telif olması şarttır. Hakem hükümünü hukuku düvel prensiplerine tevfikan verecektir.

Madde : 4

İşbu muahedenin gerek tefsirinde ve gerek tatbikinde tehattüs edebilecek ihtilâfat doğrudan doğruya, sadece talep ile beynelmilel Lahî divanı adaletine havale olunacaktır.

Madde : 5

İşbu muahede mümkün olduğu kadar en kısa müddet zarfında tasdik olunacak romada icra edilecek olan tasdiknamelerin taatisini müteakip derhal mevkiî meriyete girecektir. İşbu muahedenin müddeti taati tarihinden itibaren beş sene olacak ve müddetinin hi-

tamından altı ay evvel mefsubiyeti bildirilmediği takdirde bir beş senelik müddet için daha merî kalacaktır.

İşbu muahede 30 Mayıs 1928 tarihinde her ikisi de muteber olmak üzere iki nüsha olarak Romada tanzim edilmiş olup her biri vazülümza devletlerden birine tevdi edilecektir.

İki taraf murahhasları, ifadelerini tasdik zımında işbu muahedeyi imza etmişler ve mühürlemişlerdir.

PROTOKOL

Madde : 1

Âkit taraflar beş azadan mürekkep bir daimî uzlaşma Komisyonu tesis edeceklerdir. Tarafeyinden her birisi azalıklardan birine diledikleri zatı tayin ve mütebaki üç azayı bilmuvafaka intihap ve nasbedeceklerdir. İşbu üç azanın tarafeynin tebaasından veya tarafeyn memleketlerinden ikametgah sahibi olmaları ve ya hizmetlerinde müstahkem bulunmaları caiz değildir. Tarafeyn bu üç âzâ meyânından birisini bilmuvafaka reis tayin edeceklerdir. Derdesti rüyet bir mesele bulunmadıkça tarafeynden her birisi kendisinin tayin etmiş olduğu azayı azil ve yerine başkasını tayin edebilecektir. Keza müştereken tayin edilen üç âzadan her birisinin devamı memuriyetine rızası kalmadığını akideyinden her birisi beyan edebilecek ve şu takdirde memuriyeti hitam bulan azaların yerine bila tehir diğerlerini tayin etmek lâzım gelecektir. Âzaların tebdil ve tayinleri cereyan eden usul dairesinde vuku bulacaktır.

Bir meselenin tetkikinin hini cereyanında, tarafeynin muvafakatile tayin edilmiş olan âzalar, Tarafeyni Âkideyince mütesaviyen tesviyesi icap eden bir tazminat alacaklardır. Tarafeynin herbir canibinden tayin edilmiş azanın alacağı tazminata gelince bu tazminatı onu tayin eden taraf tayin ve tesviye edecektir.

Komisyonun masarifi umumiyesi dahî mütesaviyen tarafeyni akideyne terettüp edecektir.

Komisyon işbu protokolün bilcümle netaiciyle bir cüzü mütemmimini teşkil ettiği uzlaşma ve adli tesviye muahedesine ait tasdiknamelerin taatisinden itibaren altı ay zarfında teşkil edilecek ve reis tarafından tayin edilen mahalde içtima edecektir.

Tasdiknamelerin taatisinden itibaren altı ay zarfında ve mesele aza tebdilinden ibaret ise memuriyetin mihlali tarihinden itibaren üç ay zarfında müştereken tayini icap eden azalara intihabı henüz yapılmamış ise bu tayinler beynelmilel itilâfların musliha-

ne halline ait 18 teşrinievvel 1907 tarihli Lâhi muahedesinin 45 nci maddesi mucibince icra olunacaktır.

Madde : 2

Aksine bir sarahat bulunmadığı halde uzlaşma muamelâtı beynelmîlel ihtilâfların muslihane halline dair 18 Teşrinievvel 1907 tarihli Lahî muahedesine tevfikân cereyan edecektir.

Madde : 3

Tarafeyni Âkideynden her hangi birisi uzlaşma komisyonuna münferiden müracaat edebilecek ve bu müracaatı komisyon reisine ve aynı zamanda diğer tarafa bildirmeğe mecbur olacaktır. Şu kadar var ki reisin ve âzadan ikisinin muvafakatı takdirinde komisyon resen de tavassutunu teklif edebilecektir. Âkit taraflar komisyonun mesaisini her suretle ve her noktada teshil etmeği ve hassaten bu komisyonu, şahitlerin ve tarafeynin celbi ve mahallinde yapılan tahkikat maddelerinde kendilerinin en yüksek makamâtı adliyelerinin derecesinde sahibî salahiyet kılmak için mevzuatı kanuniyeleri dairesinde bütün gayretlerini sarfetmeği taahhüt ederler.

Madde : 4

Uzlaşma komisyonu kendisine arz edilen bütün mesaili hususiyeyi tetkik ve ihtilâfın hallini teshil edecek şekilde mesaili vakırayı tenvir eden hususi raporda tetkikati neticesini zikretmeye mecbur olacaktır.

Komisyon raporunda davanın ihtilâfı teşkil eden noktalarını tasrih edecek ve fezlekesine tarafeyn arasında bir itilâfı temin etmeğe yarayacak vesaya ilave edecektir.

Rapor ihtilâfın komisyona arz edildiği günden itibaren altı ay zarfında ihzar ve taktim edilecektir. Meyerki âkit taraflar bu mühletin temdit veya tenkisini kararlaştırmış bulunsunlar. Rapor üç nüsha olarak tanzim edilecek ve ikisi tarafeyni akideyne verilip üçüncüsü komisyonun hazinesi evrakında mahfuz kalacaktır. Komisyon vesayasının kabul veya reddi hususunda tarafeynin bir karar ittihâz etmeleri için bir müddet tayin edeceği gibi, uzlaşma muamelesinin bir netice vermediği anlaşılması üzerine tarafeynin tariki kazaya müracaatları için dahî bir mühlet tayin edecektir. Bu mühletlerin birincisinin mecmuu altı ayı ve ikincisi üç ayı tecavüz edemeyecektir. Komisyonun raporu ne mesaili vakıanın tespiti ve nede kararlaştırdığı hukukî maddeler noktasından lazımtülicra ve kati bir hüküm mahiyetinde olmayacaktır.

Madde : 5

Tarafeyn uzlaşma komisyonunun vesayasının kabul etmediği takdirde tarafeynden her birisi komisyon tarafından tayin edilen müddet zarfında ihtilâfın beynelmîlel adalet mahkemei dairesine arz edilmesini talep edebilecektir. Şu kadar varki mahkeme ihtilâfı hukukî mahiyette olduğunu takdir ve kabul etmezse Foraseyni Âkideyn ihtilâsı hakkaniyet dairesinde hal ve fasıl etmeyi deruhte ederler.

Madde : 6

Tarafeyni Âkideyn herhangi bir ihtilâfı, beynelmîlel ihtilâfların muslihane tesviyesine dair 18 teşrinievvel 1907 tarihli mukavelenin 55 nci ve daha sonraki maddelerine veya aralarında münakıt her hangi diğer bir itilâfa tevfikân teşkil edilmiş bir hakem mahkemesine tevdi etmek üzere de ittifak edebileceklerdir.

Madde : 7

Tarafeyni Âkideyn beynelmîlel adalet divanının nizamnamei esasisi ile nizamnamelerine ittibaen ihtilâfın mevzuunu mahkemeye verilecek salahiyeti mahsusayi ve tarafeyn arasında kararlaşacak her hangi diğer şeraiti tespit için bir tahkimname tanzim edebileceklerdir.

Bu tahkimname Tarafeyni Âkideyn hükümetleri arasında teati edilecek notalarla kararlaştırılacak ve her noktası adalet mahkemesinin tefsirine tabi olacaktır.

Eğer bu tahkimname tarafeynden birisinin tariki kazaya tevessül edilmesi hakkındaki talebin ahzettığı günden itibaren üç ay zarfında henüz tanzim edilmemiş ise tarafeynden her hangi birisi sadece bir istida ile meseleyi adalet divanına arz edebilecektir.

Madde : 8

Beynelmîlel adalet divanı tarafından istar edilen hüküm tarafeyni Âkideynce hüsnü niyetle tatbik olunacaktır. Uzlaşma muamelatının veya mahkemenin esnayı cereyanında tarafeyni Âkideyn uzlaşma komisyonunun teklifatının kabulüne veya hükmün tatbikine süyi tesir edecek mahiyette her hangi bir tedbir ittihâzından feraget etmeği taahhüt ederler.

Madde : 9

Bitaraflık ve Uzlaşma ve Adli tesviye muahedesini inkızası anında bir uzlaşma ve tesviyei adliye hususu muallak bulunduğu takdirde mezkûr hususu işbu protokol ve ya tarafeyni Âkideynin onun yerine ikame edecekleri her hangi bir mukavelename ahkâmı dairesinde cereyanını takip edecektir.

Romada 30 Mayıs 1928 tarihinde iki nüsha olarak tanzim olunmuştur.

Kanun Lâyihası

Madde 1. — İtalya Hükümetile Romada 30 Mayıs 1928 tarihinde imza edilmiş olan bitarafılık, uzlaşma ve Adli tesviye muahedenamesi tasdik edilmiştir.

Madde 2. — İşbu kanun tarihi neşrinden muteberdir.

Madde 3. — İşbu kanunun icrasına Hariciye Vekili memurdur.

11 - XI - 1928

Bş. V.	Ad. V.
İsmet	Mahmut Esat
M. M. V.	Da. V.
M. Abdülhalik	Ş. Kaya
Ha. V.	Ma. V.
D. Rüştü	Ş. Saraçoğlu
Mf. V.	Na. V.
M. Necati	Recep
İk. V.	S. M. İ. V.
M. Rahmi	D. Refik

Riyaseti Celileye

Türkiye ve İtalya hükümetleri arasında 30 Mayıs 1918 tarihinde Romada imza edilerek Büyük Mil-

let Meclisinin tasvibine arz edilmiş ve tetkiki zımında encümenimize havale buyurulmuş olan (bitarafılık, uzlaşma, ve hakem muahedesi) mütalaa ve tetkik edildi:

İki komşu devlet arasındaki münasebetleri dostluk yolunda inkişafa müsait bir hale getirmek ve karşılıklı menfaatleri iki Millet'in de hakimiyet haklarına tam bir hörmet ve riayet esasları dahilinde tanzim ve temin eylemek itibariyle muahedename encümenimizce muvafık görülmüş, Büyük Meclisin tasvibine arz olunmuştur.

Reis	Maz. M.
Erzincan Mebusu	Siirt
Saffet Ziya	
Kâtip	Aza
Edirne	Kocaeli
	İbrahim Süreyya
Aza	Aza
Necmeddin	Müntir
Aza	Aza
Samsun	H. Nebizade
N. Sadullah	

TÜRKİYE İLE İTALYA ARASINDA İMZA EDİLMİŞ OLAN İADEİ MÜCRİMİN MUAHEDENAMESİNİN TASDİKİ HAKKINDA (1/284) NUMARALI KANUN LÂYİHASI VE HARİCİYE ENCÜMENİ MAZBATASI

22 . 11 . 1928

B. M. M. Yüksek Reisliğine

19 Haziran 1928 tarihinde Türkiye ile İtalya arasında imza edilmiş olan İadei Mücrimin Muahedenamesinin tasdiki hakkında Hariciye Vekâletince tanzim ve İcra Vekilleri Heyetinin 18 . 11 . 1928 tarihli içtimasında Yüksek Meclise arzı tasvip olunan Kanun Lâyihası ile esbabı mucibe mazbatasının musaddak sureti leffen takdim kılınmıştır.

Muktazasının ifa ve neticesinin işar buyrulması rica olunur efendim.

Başvekil
İsmet

Esbabı Mucibe Mazbatası

Adi ceraim erbabının mahalli cürüm olan memleketi terke muvaffak olunca lazım gelen takibattan kurtulması veyahut bu takibatın ekseri ahvalde matlup şekilde cereyan edememesi mücrimlerde pençeyi adaletten kurtulmak ümidini hasıl ederek içtimai noktai nazardan çok mahzurlu bir vaziyet ihdas edegeldiği cihetle bilhassa komşu devletlerle bu bapta anlaşarak erbabı ceraimin muayyen şerait tahtında müteakabilen iadesini temin etmek Hükümetimizce lüzumlu ve faydeli görülmüş ve bu sebeple bir taraftan bütün devletlere iadeyi mücrimin muahedeleri akti zımında teklifler dermeyan edilmekle beraber diğer taraftan da memleketimize mücavir vaziyeti dolayısıyla bu yolda bir mukavele akti bir emniyet ihtiyacına tekabül eden İtalya Devletiyle bir İadei Mücrimin Muahedenamesi müzakere ve intaç kılınmıştır.

Leffen mütekaddim Kanun Lâyihasıyla B. M. M.'nin nazarı tasvip ve tasdikına arz olunan işbu muahedename siyasi mahiyetteki cürümleri iade mecburiyeti haricinde tutmakla beraber Devlet ve Hükümet Reisine karşı ika edilen suikastları siyasi cürüm mefhumu dahilinde bulundurmuyarak iadesi müstelzem mücrimler kadrosunu biraz tevsi etmiş oluyor. Umumiyet itibariyle hukuku beynelmilel kavait ve teamülâtına ve tevafuk eden ahkâmı tasdik muamelesinden üç ay sonra mevkii meriyete girecek ve tarafeynden birinin feshi taktirinde bu baptaki tebliğden altı ay sonraya kadar muteber kalacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti ile İtalya Krallığı Arasında Münakit İadei Mücrimin Muahedenamesidir Türkiye Reiscumhuru ile Haşmetlu İtalya Kralı Hz.; mücrimlerin iadesine müteallik meseleleri tanzim etmek ve bu hususta bir muahede akdeylemek arzusunda bulduklarından murahhasları olmak üzere :

Türkiye Reiscumhuru Hz.;

Fevkalâde Murahhas ve Haşmetlu İtalya Kralı Hz. nezdindeki Büyük Elçileri Suat Hz.'ni ve Haşmetlu İtalya Kralı Hz.

Reisi Hükümet, Başvekil, Hariciye Nazırı Benito Mussolini Hz.'ni tayin buyurmuşlardır.

Müşarünileyh murahhaslar bu baptaki mezuniyet vesikalarını yekdiğerlerine tebliğden sonra usul ve kaidesine muvafık bulunmalarıyla atideki ahkâmı kararlaştırmışlardır :

Madde — 1.

Yüksek Âkitler, tarafeynden birinin toprağında bulunup ikinci maddede mezkûr cürümlerin birinden dolayı fail veya şeriki cürüm sıfatıyla diğer Tarafın adliyesince takip olunan veya mahkûm edilen eşhası, vukubulacak talep üzerine yekdiğerine müteakabilen teslim etmeyi taahhüt ederler.

Madde — 2.

Birinci maddede mevzu bahis olan taahhüt, 4 ncü maddede zikredilenler hariç olmak üzere altı aydan fazla şahsi hürriyetten mahrumiyet cezasını mucip olan veyahut talep eden Tarafın kanununa göre asgari bir sene şahsi hürriyetten mahrumiyet cezasıyla tecziye edilebilen adli cürümlere mütedairdir. Fiil, hem talep eden hem de kendisinden talep edilen Devletin kanunlarınca cezayı mucip olmak lâzımdır.

İadei mücrimin, cürme teşebbüs veya ihzari bir fiil hakkında da cari olacaktır. Şu şart ile ki teşebbüs veya ihzari fiil için sırasıyla asgari altı ay ve bir sene şahsi hürriyetten mahrumiyet cezası tatbik edilmiş veya tatbik edilebilir olsun.

Madde — 3

Yüksek Âkitler kendi tebaalarını iade etmezler.

Madde — 4

İadei mücrimin atideki ahvalde cari olmayacaktır :

1. Yalnız Matbuat Kanununda mevzuubahis olan cürümler,

2. Tamamen askerî mahiyette olan ve ancak askerî kanunlar mucibince kabili tecziye bulunan cürümler,

3. Siyasi mahiyette cürümlerle bunlara müteferri cürümler, siyasi cürme müteferri âdi cürmün esas cürmü teşkil edecek derecede vahim olduğu hal bundan müstesnadır.

Devlet Reisinin veya ailesi âzasından birinin veya yahut da Hükümet Reisinin hayatlarına suikast, siyasi mahiyette addedilmeyecektir. Anarşist cürümleri de keza siyasi efalden addedilmeyecektir.

Balâdaki rakamlarda zikredilen ahvalde efallin cinsi veya mahiyetinin takdiri münhasıran, kendisinden mücrimin iadesi talep edilen devlet makamına aittir.

Madde — 5

Yüksek akitlerden her biri maddei sabıkada mezkûr ceraimden biri dolayısıyla takip veya mahkûm edilen diğer taraf tebaasını üçüncü bir devlete iade etmemeyi taahhüt ederler.

Madde — 6

Kendisinden talep edilen tarafın makamı nezdinde aynı cürüm dolayısıyla cereyan eden muamelei kanuniye üzerine maznun harici dava ad edilir veya muamelei mezkûre kati mahiyette bir hükme müncer olursa iadei mücrimin vukua gelmeyecektir.

Madde — 7

Mücrimin iadesi ahvali atiyede reddebilebilir :

1. Eğer kendisinden iade talep edilen devlet makamı işbu devlet kavanini mucibince cürmün muhakemesine selahiyettar ise,

2. Eğer cürüm ürüncü bir devlet arazisinde ika edilmiş olup kendisinden iade talep edilen taraf kavanini memaliki ecnebiyede ika edilmiş bu kabil bir cürmün takibini kabul etmiyor ise,

3. Eğer cürüm atfedilen fiil veya hükmedilen ceza kendisinden iade talep edilen tarafın kanunları mucibince iade talebinin vukuu zamanında müruru zamana uğramış atfediliyor ise,

Verilen vesaikin ihtiva ettiği malumat kendisinden mücrimi iadesi talep edilen tarafın kanunları mucibince bir karar ittihazına kifayet etmezse mezkûr malumat vuku bulacak talep üzerine ikmal edilecektir.

Madde — 8

İadei mücrimin talebi diplomasi tarikiyle icra edilmek lazımdır. İade talebiyle aynı zamanda; iadesi istenilen şahıs hakkındaki tevkif müzekkeresi veya merkurum aleyhinde sadır olmuş hükmün ilamı tevdi edilecektir. Cürüm fiili veya bunun ahvali şeraiti zikri geçen vesaikten vuzuh ile tebeyyün etmediği ahvalde talep eden taraf bunlara lazım gelen izahatı muhtevi bir vesaiki adliye ilave edecektir.

Eğer cürme tatbik edilecek ceza kanunu maddelerinin metni aynen münderiç bulunmazsa talebi vakıa işbu metnin aslına mutabık bir sureti raptedilecektir.

Mücrimin hüviyeti hakkında iştibah hâsıl olduğu takdirde lazım gelen delâili müspite ita edilecektir. İta edilecek vesaik iadeyi talep eden tarafın kanunlarında münderiç şekil dairesinde tanzim edilecektir.

Buna muhalif bir ihtilaf olmadıkça, mezkûr vesikalar siyasi memur tarafından tasdik edilecek veya kendisinden mücrimin iadesi talep edilen tarafın lisasında, talep eden taraf siyasi memurunun veya kendisinden iade talep edilen tarafın muhallef bir müterciminin aslına mutabakatını tasdik ettiği bir tercüme ilave kılınacaktır.

İade talebi dermeyan edilir edilmez ve mezkûr talep gayri kabili kabul görünmüyorsa icrası için lazım gelen tedabirin derhal ittihazi iktiza eder. Tevkif edilen şahıs, vukua gelen iade talebi üzerinde bir karar ittihaz ve iadesi kabul edildiği takdirde bu karar icra edilinceye kadar mevkuf kalacaktır, meğerki talebi vaki diplomasi tarikiyle geriye alınmış olsun.

Tevkif edilecek şahsı ele geçirmek için posta irsالاتının veya telgrafların haczi veyahut bunların şekli irsalleri ve muhteviyatı hakkında malumat istihsali icap ederse bu hususta muktezi tedabir, kendisinden mücrimin iadesi talep edilen taraf mevzuatı kanuniyesine tevfikân ittihaz olunmak lazımdır.

Madde — 10

İadesi talep edilecek şahsın muvakkaten tevkifi istenirse, iade keyfiyeti aşikâr bir surette gayri kabili kabul görünmezse merkurum iade taleptnamesinin tevdiinden evvel muvakkaten tevkif olunacaktır.

Muvakkat tevkif talebi diplomasi tarikiyle dermeyan edilecek veyahut talep eden tarafın diğer taraf memleketteki ve havzai memuriyeti itibariyle selahiyettar olan konsolos canibinden mezkûr diğer tarafın tevkife selahiyettar makamına doğrudan doğruya tevcih edilecektir.

Ne vakit ki bir şahıs hakkında eşkali muayyenesine tevfikân diğer tarafın resmî gazetesıyla neşredilmiş bir tevkif müzekkeresi mevcut olur ise ve bu şahıs

hıs işbu diğer tarafın toprağında keşfolunursa tarafeynden birinin salahiyettar makamatının talebi üzerine mezkûr şahıs hakkında muvakkat tevkif vukubulacaktır.

Müstaceliyet halinde, bir mahkûmiyet ilamının veya bir tevkif müzekkeresinin veya buna muadil evrakı adliyeden birinin mevcudiyetini ve cürüm fiilinin mahiyetini ve derecei vehametini ve ceza kanununun tatbik edilmiş veya edilmesi mümkün ahkâmını işaret eden hatta telgrafla vaki bir ilan üzerine dahi muvakkat tevkif yapılabilir.

Eğer tevkif günü tevkiften sonra iki aylık bir mühlet zarfında iade taleptanesi takdim olunmamış olursa, muvakkaten tevkif edilen şahıs serbest bırakılacaktır.

Madde — 11

Talep olunan şahıs iade talebini mucip olan fiilin gayri bir fiilden dolayı kendisinden iade talep edilen tarafın makamatınca takip olunmakta ise veya mahkûm edilmiş bulunursa iade keyfiyeti iade talebi hakkında derhal ittihazi karar olunmasına hâlel vermeksizin takibatı cezaiyenin tenfizine veya ref'ine kadar tehir olunabilecektir.

Madde — 12

1. İçlerinden biri takip edilen şahsın metbuu olan birçok devletler iade taleptaneleri takdim ettikleri takdirde merkurum şahsın metbuu olan devlet hükümetinin talebi kabul olunacaktır.

2. Takip edilen şahıs iade talebinde bulunan devletlerden hiç birinin tebaası değilse veyahut takip edilen şahsın metbuu olan devlet iade talebinden feragat ediyorsa kendisinden iade talep edilen tarafın kanununa nazaran arazisinde en ağır cürüm yapılmış olan devletin talebi kabul olunacaktır.

3. Eğer ika edilen cürümler aynı vehamette iseler ilk iade talep eden devletin talebi kabul olunacaktır.

Madde — 13

Talep edilen şahsı kendisinden iade talep edilen tarafın makamatında ceza kanunlarına muhalefet sebebinden başka bir sebeple takibatı kanuniyeye maruz bulunduran ve merkurumun cebren ihzar veya tevkifini istilzam eden bir muamelei takibiye cereyan etmekte bulunuyorsa, iade keyfiyeti işbu muamelei takibiyenin veyahut mevkufiyetin hitamına kadar tehir olunabilecektir.

Bu ahvalin gayrisinde, iadenin kendisinden iade talep edilen tarafın toprağında talep olunan şahsın aktetmiş olduğu taahhüdatı ifadan men edeceği key-

fiyeti iade talebinin kabul edilmemesine bir sebep olarak gösterilemeyecektir. Şu kadar var ki alâkadarların hukuku mahfuz olup mumaileyhin bu haklarını diploması tarikiyle ve ahkâmı adliyeye istinaden ta'nıttırmakta muhtar bulunacaklardır.

Madde — 14

İade kabul edilmiş ise, eğer iade olunacak şahsın iade talep olunan tarafın toprağı haricine karadan sevki icabediyorsa, merkurum, arazisinden transit suretiyle naklini deruhte eden üçüncü devletle önceden bilitilâf takarrür ettirilmiş olan hudut noktasına, işbu noktada kabulü temin edilir edilmez getirilecektir. Eğer nakil bahren icra edilmek lazımgeliyorsa, iade edilecek şahıs iade talep edilen tarafın irkâp vukubulacak limanına getirilecektir. Eğer iade talep eden devlet, iadeye muvafakat olunduğunun kendisine işarı gününden itibaren iki ay zarfında bu iade muamelesinin tatbikine mütedair umurdan kendisine ait olanları ifa etmezse, iadesini talep ettiği şahıs serbest bırakılır.

Madde — 15

İadei mücrimine dair 1'den 7'ye kadar olan maddelerle 13 ncü maddede mezkûr ahkâm, transit, suretiyle üçüncü bir devlet tarafından âkit tarafların birine iade edilmiş olan veya diğer devletin toprağından geçirerek bu üçüncü devlete (betekrar iade) veya sadece (iade) edilecek olan eşhas hakkında cari olduğu gibi bu diğer tarafın gemisiyle deniz tarikiyle transit hakkında dahi cari olacaktır.

[Transit suretiyle iade, kendisinden iade talep edilen tarafın makamatı tarafından en muvafık gördüğü tarik ile icra edilecektir.

Madde — 16

Tevkifi esnasında mücrim şahsın tahtı temellükünde bulunan mevat haciz edilecektir. Haciz edilen mevat, bir şahsı salisin hukuku mani teşkil etmedikçe, iade esnasında mücrim şahıs ile birlikte teslim edilecektir. Transit tarikiyle iade edilecek bir şahıs ile birlikte teslim olunan mevat hakkında dahi aynı muamele yapılacaktır. İade edilecek şahsın gerek vefatı zatına ait bir sebep dolayısıyla teslim edilmese bile zikrolunan eşya teslimi vaki olacaktır.

Madde — 17

İade bu muhalefeti kanuniye neticesinde kabul olunmuş veya kendisinden iade talep edilen taraf merkurum aleyhinde takibatı kanuniye icrasına veya mahkûm edilmesine muvafakat eylemiş olmadıkça, iade edilmiş bir şahıs hakkında iadeye takaddüm eden bir muhalefeti kanuniye sebebiyle takibatı kanuniye-

ye, tecziye veya üçüncü bir devlete iade muamelesi yapılamaz.

İade taleplerine merbuten takdim edilen vesikalara iptinaen iade vukuuna sebep olan efal hakkında yürütülen adli tahkikat, iade muamelesinin cereyanı esnasında tekrar bir tetkik neticesinin iadeyi şüpheli gösterecek derecede tebettül ederse, iadeye mütedair muamelat ancak kendisinden iade talep edilen tarafın rızasıyla devam ettirilebilir.

Eğer, birinci fıkrada mezkûr ahvalde, iade edilen şahıs kendi aleyhinde takibatın devamına ve mahkûm edilmesine yahut, ikinci fıkradaki ahvalde, iade muamelesinin devamına rıza gösterdiğini beyan ederse kendisinden iade talep edilen tarafa işbu beyanın ilaveten tebliğiyle rızası talep olunabilir. Eğer bu son halde iade talep edilen taraf rıza göstermezse yahut öyle bir beyan tebliğ edilmemiş ise, muvafakat talebi tıpkı iade talebi usul ve eşkaline göre yapılır ve iade talebinin reddini mucip olan, aynı sebeplerden dolayı reddedilebilir.

Madde — 18

Eğer iade edilen şahıs kati surette tahliye edildikten otuz gün sonra diğer tarafın toprağını terk etmemiş ise veya bu toprağa avdet ederse veya bu toprağı terk ettikten sonra tekrar oraya iade edilmiş bulunursa veyahut merkur birinci iadesinden evvel iade talep edilen tarafın salahiyettar-makamatına iade muamelatının hitamından mukaddem iadesine rıza gösterdiğini beyan ederse ve eğer iade talep edilen taraf bunu iade talep eden tarafa tebliğ eyler ise merkur şahıs hakkında yukarıki maddede mezkûr takibat ve mahkûmiyet tahdidatı vuku bulamaz.

Madde — 19

İadesi veya muvakkaten tevkifi istenilmiş olan şahsın tevkif, hapis ve işe masraflarını ve merkurun kabulü için tayin edilen üçüncü bir devletin hudut istasyonuna veya irkâbına kadar olan sevk ve nakil masraflarını kendisinden iade talep edilen devlet çeker. Merkurun hini tevkifinde haciz edilmiş mevaddın haciz ve muhafaza masraflarıyla merkur ile birlikte tazmin edilmek için mezkûr mevaddın irsaliye masrafı kezalik kendisinden iade talep edilen tarafa aittir.

Eğer transit tarikiyle bir iade mevzubahis ise iade edilecek şahsın hapis, işe ve sevk masraflarıyla kendisiyle birlikte teslim edilecek mevaddın nakil masrafı iadeyi talep eden taraf canibinden tediye edilecektir.

Madde — 20

İşbu muahede tasdik edilecek ve tasdikli nüshalar mümkün olan suretle Ankara'da teati edilecektir.

Madde — 21

İşbu muahede tasdikli nüshaların teatisinden üç ay sonra meriyet kesbedecek ve yüksek âkitlerden birinin feshetmesi gününden altı ay sonraya kadar mevkii meriyette kalacaktır.

Sözlerini tasdiklen yukarıda isimleri mezkûr muahhaslar işbu muahedeyi imza ve mühürleriyle teahiz etmişlerdir.

Roma'da 16 Haziran 1926 tarihinde her biri imza eden devletlerden birine teslim edilmek üzere tanzim edilmiştir.

Kanun Layihası

Madde 1. — İtalya Hükümeti ile Ankara'da 19 Haziran 1926 tarihinde imza edilmiş olan İadei Mücrimin Muahedenamesi kabul ve tasdik edilmiştir.

Madde 2. — İşbu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3. — Bu Kanunun icrasına Adliye, Dahiliye ve Hariciye vekilleri memurdur. 18.11.1928

Başvekil İsmet	Adliye Vekili Mahmut Esat
Müdafaai Milliye Vekili Abdülhalik	Maliye Vekili Saraçoğlu Şükrü
Hariciye Vekili Tevfik Rüştü	Dahiliye Vekili Şükrü Kaya
Sihhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekili Doktor Refik	İktisat Vekili Mustafa Rahmi
Nafia Vekili Recep	Maarif Vekili Mustafa Necati Bey İçtimada bulunmadı.

Riyaseti Celileye

Türkiye ile İtalya hükümetleri arasında 19 Haziran 1928 tarihinde Ankara'da imza edilen (iadei mücrimin) muahedenamesi Encümenimiz tarafından tetkik edildi.

Milletlerarasında umumi taamüllere ve (hukuku duvel) kaidelerine mutabık olan işbu (iadei mücrimin) muahedenamesi maksadı mueminin ve karşılık-

li inzibat gayelerine muvafik görülmekle, Encüme-
minazice kabul edilmiş ve Heyeti Umumiyenin tasvi-
bine arz olunmuştur.

Reis
Erzincan
Saffet Ziya

Kâtip
Edime

Mazbata Muharriri
Siirt

Aza
Nasrettin

Aza

Aza
Samsun
M. Sadullah
Aza

Aza
Kocaeli
İbrahim Süreyya

Aza
Münür

Aza

Aza
H. Nebizade

TÜRKİYE - AFGANİSTAN MUHADENET VE TEŞRİKİ MESAI MUAHEDENAMESİ İLE MERBUTU PROTOKOLÜN VE AYNI TARİHLİ İMZA PROTOKOLÜNÜN TASDİKİ HAKKINDA (1/269) NUMARALI KANUN LAYİHASI VE HARİCİYE ENCÜMENİ MAZBATASI

26 Temmuz 1928

Büyük Millet Meclisi Riyaseti Celilesine

Türkiye - Afganistan muhadenet ve teşriki mesai muahedenamesi merbutu protokolün ve aynı tarihli imza protokolünün tasdiki hakkında Hariciye Vekâleti Celilesince tanzim edilen ve İcra Vekilleri Heyetinin 22 Temmuz 1928 tarihli içtimaında tezekkür ve Meclisi Âliye arzı tasvip olunan Kanun Layihasıyla esbabı mucibe mazbatasının musaddak sureti leffen takdim olunmuştur.

Muktezasının ifasına ve neticesinin işarına müsaade buyurulmasını rica eylerim efendim.

Başvekil
İsmet

Türkiye ve Afganistan Muhadenet ve Teşriki Mesai Muahedenamesi

Türkiye ve Afganistan Devleteyli Âliyeteyni gerek maddi ve gerek manevi rabita ve münasebetlerinin ve gerek biraderi vaziyetlerinin ve hassasiyetlerinin vesair ihtiyaçlarının birliğine binaen asrı hazrın iki millet için günden güne ihdas ve istilzam eylediği vazaifi nazarı mülahazaya alarak teyemmümen aralarında münakit 1 Mart 1337 ve 11 Mart 1299 tarihli muhadene ile mevcut ve berkarar olan kardeşlik ve dostluk bağlarının ve samimi rabitalarının daha sağlam ve metin esasata iptina ettirilmesini arzu eylediler ve bu maksadın istihsali için bir dostluk ve siyasi ve iktisadi teşriki mesai ahitnamesi akdini لازم addederek Türkiye Reiscumhur Hazretleri Türkiye Cumhuriyeti Hariciye Vekili Doktor Tevfik Rüştü Beyefendi Hazretlerinin ve Âli Hazreti Humayun Afgan Kralı Afganistan Hariciye Veciri Vekili Serdarı Âlâ Gulan Siddık Han Hazretlerini Murahhas tayin buyurdular müşarünileyhima murahhaslar usulüne muvafık salahiyetnamelerini iraedden sonra mevaddı âtiyeye muafakat eylediler. İki devletin münasebatını işbu mevad tanzim edecektir.

Birinci Madde

Türkiye Cumhuriyeti ile Afgan Krallığı beyninde ve kezalik iki millet arasında ihlâli gayri kabil sulh ve samimi ve ebedi muhadenet cari olacaktır.

İkinci Madde

Tarafeyni akideynden biri aleyhinde ahar bir veya birkaç devlet tarafından bir hareketi hasmane vaki olduğu takdirde diğer tarafı âkit o tecavüzün men'i emrinde bütün gayret ve mesaisini sarf etmeyi ve bu mesaiye rağmen harp emri vaki olduğu halde iki hükümet yüksek menfaatlerine muvafık olan muşip kararı taharri etmek üzere vaziyeti aralarında tekrar hayırhahane ve itina ile mütalaa etmeyi taahhüd ederler.

Üçüncü Madde

Tarafeyni akideynden her biri âhar bir veya birkaç devlet tarafından diğer taraf âkidin aleyhine tevcih edilen hiçbir ittifaka veya siyasi ve askeri ve iktisadi ve mali hiçbir itilafa ve keza âhar bir veya birkaç devlet tarafından diğer taraf akidin emniyeti askeriyesi aleyhine tevcih edilen harekâtı hasmaneye iştirak etmemeyi taahhüt ederler.

Dördüncü Madde

Devleteyni akideyni tarafeyn memleket ve milletlerinin terakki ve tealisi için bir tarafta mevcut ve diğer taraf için müfit olan ve ihtiyaç hissedilen her türlü vesail ve vesaiti ayrıca tertip ve tanzim kılınacak mukavelatı mahsusa ile temine ve onun ihtiyacatını teshil ve tehvine çalışmayı taahhüt ve diğer tarafı muahede o hususta muavenet ederler.

Beşinci Madde

Türkiye Cumhuriyeti Afganistan'ın maarif ve ordusunun terakki ve tealisi için talep edeceği adli ve ilmi ve askeri mütehassısları intihap ile Afgan Devletinin hizmetine vermeyi taahhüt eder.

Altıncı Madde

[Tarafeyni âkideyn tebaası yekdiğerinin arazisinde ticaret ve ikamet hususunda en ziyade mazharı müsaade millet muamelesine nail olacaklardır. Mâhaza tarafeyn âkideyn ayrıca ikamet ve ticaret mukavele-nameleri yapabilecekleri gibi şehbenderlik ve posta ve telgraf ve iadei mücrimin mukavelenamelerini akdedeceklerdir.

Yedinci Madde

Tarafeyn akideyn her biri işbu muahedenamede tayin edilen mütekebil taahhüdât haricinde diğer devletlerle her türlü münasebatta serbesti hareketini tamamiyle muhafaza edecektir.

Sekizinci Madde

İşbu muahedename Türkçe ve Farsî yazılmıştır ve her iki metin mütesaviyen muteberdir.

Dokuzuncu Madde

İşbu muahedename musaddak nüshaların teatisinden itibaren meri olup mümkün mertebe kısa bir zaman zarfında akitler tarafından tasdik olunacak ve musaddak nüshalar Ankara'da teati olunacaktır.

Bu muahedenin birinci maddesi daimî ve diğer maddeleri on sene müddetle muteberdir. Şayet muahedename mezkûr on senelik müddetin himatından altı ay evvel tarafeyni akideynden biri veya diğeri canibinden fesholunmazsa kendiliğinden bir sene daha meri addedilecek ve fesh keyfiyeti ancak altı aylık bir müddetin inkizasından sonra hüküm ve tesiri haiz olacaktır. İki taraf murahhasları yukarıda mezkûr dokuz madde ahkâmını kabul ve tasdik ile bu muahedeneyi imza ve tahtim eylemişlerdir.

Ankara'da 25 Mayıs 1928 tarihinde iki nüsha olarak tanzim edilmiştir.

Doktor Tevfik Rüştü

İmza Protokolü

Bugünkü tarihle imza ettiğimiz muhadenet ve teşriki mesai muahedenamesi ile bir mukaddeme ile dokuz maddeden ve bu imza protokolü dahil olmak üzere merbutu iki protokolden ibarettir. Bundan başka tarafeyn murahhasları teşriki mesai ve tevdihi mesai tabirlerinden maksatlarının bir mana olup Fransızca mukabili Collaboration olduğunu da tarih için mutabık kalmışlardır.

25 Mayıs 1928

Doktor Tevfik Rüştü

Protokol

Bugünkü tarihli Türk ve Afgan dostluk ve teşriki mesai muahedesini imza eden tarafeyn murahhasları hususatı atıye hakkında mutabık kalmışlardır.

Tarafeyn âliyeyni akideyn arasında iktisadi sahadatı teşriki mesai kabul olunmuştur. Gerek bu hususun suveri tatbikiyesininin tetkikiyle tanzim ve gerek iki memleket arasında münakale ve muvasala keyfiyetininin mütalaasıyla bu bapta ittihazı icap eden ve mümkün olan tedabirin tayin ve tesbiti için tarafeyninin mütahassis murahhasları mümkün olan kısa bir zaman zarfında müzakerata iptidan edeceklerdir.

İşbu protokol muahedenamenin bir cüzü mütemmininin teşkil etmek üzere müşarünileyhima murahhaslar tarafından imza edilmiştir.

25 Mayıs 1928

Doktor Tevfik Rüştü

Türkiye - Afganistan Muhadenet ve Teşriki Mesai Muahedenamesi Kanun Layihası

Madde 1. — Afganistan ile Ankara'da 25 Mayıs 1928 tarihinde akd ve imza edilmiş olan muhadenet ve teşriki mesai muahedenamesi ile merbutu bulunan protokol ve kezalik 25 Mayıs 1928 tarihli imza protokolü tasdik edilmiştir.

Madde 2. — İşbu Kanun tarihi neşrinden muteberdir.

Madde 3. — İşbu Kanunu icraya Hariciye Vekili memurdur.

22 Temmuz 1928

Başvekil
İsmet

Adliye Vekili
Mahmut Esat Beyefendi
Seyahatta

Müdafaai Milliye Vekili
Mustafa Abdülhalik

Dahiliye Vekili
Şükrü Kaya Beyefendi
İçtimada bulunmadı

Hariciye Vekâleti Vekili
Saraçoğlu Şükrü

Maliye Vekili
Saraçoğlu Şükrü

Maarif Vekili
Mustafa Necati Beyefendi
Seyahatta

Nafia Vekili
Behiç

İktisat Vekili
Mustafa Rahmi

Sihhiye ve Muaveneti
İçtimaiye Vekili
Doktor Refik

Riyaseti Celileye

Türkiye - Afganistan hükümetleri arasında 25 Mayıs 1928 tarihinde Ankara'da akit ve imza olunan ve encümenimize muhavvel bulunan (Muhadenet ve teşriki mesai) muahedesi ve merbutatı lâyıkkı olduğu dikkatle mütalaa ve tetkik kılındı.

Türk - Afgan kardeş milletleri arasında mevcut olup milli hükümetin ilk teşekkülü zamanlarında bir muahedename ile tevsik edilen kuvvetli rabita ve münasebetlerin daha sağlam esaslara ibtina ettirilmesi ve bu dostluk bağlarınının samimi bir müşareket-

ve de teyit ve takviye olunması her iki taraf için faydalı görülerek yeni bir muahedename akt edilmiştir.

Cumhuriyet hükümeti bu vesika ile kardeş Afganistanla bütün Türk Milletinin yürekten arzu ettiği sıkı rabitaları tesis eylemek gayesini takip ettiği görülmüştür ki bu siyasetin Büyük Meclisce takdir ve tasvip edileceği kanaatindeyiz.

Binaenaleyh kanun lâyihası ve merbutu protokollar encümenimizce ittifakla kabul edilmiş ve Büyük Meclisin tasvibine arz olunmuştur.

Reis
Erzincan
Saffet Ziya
Kâtip
Edirne

Aza
Necmettin

Mazbata Muharriri
Siirt
Aza
Kocaeli
İbrahim Süreyya
Aza
H. Nebizade

Aza
Münür

**22 NİSAN 1928 TARİHLİ TÜRKİYE - İRAN MUHA DENET MUKAVELENAMESİNİ İKMALEN 15 HAZİRAN 1928 TARİHİNDE AKT VE İMZA EDİLMİŞ OLAN PROTOKOLUN TASTIKI HAKKINDA
1/280 NUMARALI KANUN LÂ YİHASI VE HA. E. MAZBATASI**

18. 11. 1928

E. M. M. Yüksek Reisliğine

22 Nisan 1928 tarihli Türkiye - İran Muhadenet mukavelenamesini ikmalen 15 Haziran 1928 tarihinde akt ve imza edilmiş olan protokolün tastiki hakkında Hariciye Vekâletince tanzim olunan ve İcra Vekilleri Heyetinin 4 Teşrinisani 1928 tarihli içtimasında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası ile merbutatı leffen takdim olunmuştur.

Muktezasının ifa ve neticesinin işar buyurulmasını rica ederim efendim.

Başvekil
İsmet

22 Nisan 1926 Tarihli Türkiye - İran Muhadenet ve Emniyet Muhahedesine Merbut Protokolüdür

Türkiye Cumhuriyeti ve İran Devleti Aliyesi aralarında mevcut müşterek siyasi ve iktisadi revabit tahkim ve takviyeyi mütesaviyen arzu etmekte olduklarından 22 Nisan 1926 tarihli Türkiye - İran Muhadenet ve Emniyet Ahitnamesini ikmalen işbu Protokolün tanzimini lâzım addetmiş ve murahhasları olarak :

Türkiye Reisicumhuru Hz. tarafından :

Türkiye Cumhuriyeti Tahran Büyükelçisi Memduh Şevket Beyi ve Türkiye Cumhuriyeti Moskova Büyükelçisi Mehmet Tevfik Beyi,

İran Şahinşahi Hz. tarafından :

Umumu Hariciye Veziri Vekili Akay Fethullah Han Pâk Revan Cenaplarını tayin eylemişlerdir. Muşarunileyhim hamil oldukları salâhiyetnameleri taati ve usulüne muvafık bularak atideki mevat hakkındaki tevafuku nazar hâsıl eylemişlerdir.

Birinci Madde — Tarafeyni Akıdeyden biri ahar bir veya birkaç devletin harekâtı hasmanesine maruz kaldığı takdirde tarafı diğer vaziyeti ıslah için bütün kuvvetiyle sarfı mesai edecektir.

Bu mesaiye rağmen harp emri vaki olursa tarafeyni akıdeyn kendi menafii âliyelerini mütenasip bir çarei hal bulmak maksadiyle vaziyet aralarında dostane ve hayır hahane dikkatle mütalâa eylemeyi taahhüt ederler.

İkinci Madde — Tarafeyni Akıdeyni Âliyeyn aralarında mevcut iktisadi teşriki mesai şeraitini müm-

kin olduğu kadar suratile tanzim eylemek hususunda ittifak eylemişlerdir.

Müsellemdür ki iktisadi teşriki mesai vesait ve vesailini ve yekdiğerinin arazisinden serbest transit icrasını ve iki memleket arasında her türlü münakale ve müvasele vesaiti tesisini tarafeyni Akıdeyn canibinden tayin olunacak salâhiyettar mutahassıslar mütalâa ve tayin eyleyeceklerdir.

Tarafeyn salâhiyattar murahhasları Tahran'da 22 Nisan 1926 tarihinde imza edilen Muhadenet ve emniyet Ahitnamesinin cüzü gayri münfelki olan işbu Protokolü Türkçe, Farsî ve Fransızca lisanlarında iki aslı nüsha olarak tanzim ve imza etmişlerdir. İhtilaf zuhurunda Fransızca metinde muteber olacaktır.

15 Haziran 1928 tarihinde Tahran'da tanzim olunmuştur.

Memduh Şevket Tefvik Fethullah
İmza Protokolü

Urdu Bihışt 1305 (22 Nisan 1922) tarihinde Türkiye ile İran beyninde imza olunan Muhadenet ve Emniyet Ahitnamesine merbut Protokolün imzası için 15 Haziran 1928 tarihinde öğleden sonra saat 9'da Hariciye nezaretinde içtima olundu.

Türkiye tarafından murahhasları :

Türkiye Cumhuriyetinin Tahran Büyükelçisi Memduh Şevket Beyfendi ve Türkiye Cumhuriyetinin Moskova Büyükelçisi Tefvik Beyfendi.

İran Hükûmeti tarafından murahhas :

Hariciye nezareti Vekili Fethullah Han Pakrevan cenapları hazır idiler.

Murahhaslar balâda mevzubahis protokolün bilcümle noktası hakkında itilâfi efkâr hasıl eylediklerini tebyin etmişlerdir.

Metinleri tekrar kıraat ve aslında mutabık olduğunu tasdik ve usulüne muvafık bulunan salâhiyetnamelerini teati eyledikten sonra murahhaslar mezkûr protokolü imza ve temhir etmişlerdir.

Memduh Şevket M. Tefvik F. Pakrevan

Kanun Lâyihası

Madde 1. — 22 Nisan 1922 tarihli Türkiye - İran Muhadenet Mukavelenamesini ikmalen Tahran'da 15 Haziran 1928 tarihinde akt ve imza edilen protokol ile

keza 15 Haziran 1928 tarihli imza potokülü tasdik edilmiştir.

Madde 2. — İşbu Kanun tarihi neşrinden itibaren meri olacaktır.

Madde 3. — İşbu Kanununun ahkâmını icraya Hariciye Vekili memurdur.

4 . 11 . 1928

Başvekil	Adliye Vekili
İsmet	Mahmut Esat
Millî Müdafaa Vekili	Dahiliye Vekili
M. Abdülhalik	Ş. Kaya
Hariciye Vekili	Maliye Vekili
D. T. Rüştü	Ş. Saraçoğlu
Maarif Vekili	Nafia Vekili
M. Necati	Recep
İktisat Vekili	Sıhhiye ve Muaveneti
M. Rahmi	İçtimaiye Vekili
	D. Refik

Riyaseti Celileye

Türkiye Cumhuriyeti ile İran Devleti Aliyesi arasında 25 Nisan 1926 tarihli muhadenet ve emniyet ahitnamesini ikmal maksadiyle 15 Haziran 1928 tarihinde Tahranda imza edilmiş olan protokol encümenimizce mütalaa olundu.

Türkiye ve İran Devletleri arasında mevcut olan dostluk rabitalarını takviye etmek ve iki komşu memleketin iktisadî menfaatlarını karşılıklı bir anlaşma ve uzlaşma ile tanzim ve temin eylemeleri imkânını hazırlamak, Büyük Meclisin takip ettiği siyasete uygun olduğu cihetle işbu protokol encümenimizcede kabul edilmiş ve kanun lâyihasıyla birlikte Büyük Meclisin tasvibine arz olunmuştur.

Reis	Mazbata Muharriri
Erzincan	Siirt
Saffet Ziya	
Kâtip	Âza
Edirne	
Âza	Âza
Kocaeli	
İbrahim Süreyya	
Âza	Âza
Necmeddin	Samsun
	N. Sadullah
	Âza
Âza	Âza
Münür	H. Nebizade

